ኤረትርየ ሐዳስ

ዐስር-ሐቴ ሰነት ዕልብ 11 | አርቡዕ 14 ፌብራይር 2018 | ዐውል 2.00 ነቅፈ

እብ መዓወነት ኤረትርየ ወፌንላንድ ሰሚናር ሕበር ገብአ

ኤረትርየ ወፌንላንድ፡ እት ተዐሊም ውቁል ወድያሀ ለህለዩ፡ ዲብ ቴክኖሎጂ ሐብሬ ወእትሳላት ለረከዘት መዓወነት ወሄራረ ለቀይም ልቃእ፡ ዮም 12 ማርስ እት ሆቴል አስመረ ፓላስ ገብአ።

ወዚር ተዐሊም አሰይድ ሰመሬ ርእሶም ዲብ አስምዐዩ ከሊመት፡ ዲብ ወርሐ ኖቨምበር 2015 እበ ትበገሰት መዓወነት፡ እብ መጅብ ለትረከበ ተጃርብ፡ ወክሱብ ለህለ አምር ቀየሞት፡ ለእግል ልትባጻሕ ለልትሐዜ ሀደፍ እግል ልትሐቀቅ ለሰዴ ክምቱ ሸርሐ።

ሙዲር ተንፊዚ ወጠንያይ መዐሐድ ተዐሊም ወብሑስ ዶክተር ሀይሌ ምሕጹን እብ ጀሀቱ፡ ምስል ፊንላንድ ትገብእ ለህሌት መዓወነት ወሄራረ፡ ትኣምርተ አማነት ክልኤ ለጀሀት ክም ተ እንዴ ሐበረ፡ እሊ ፍንጌ ኩልያት ዐድነ ወጃምዓት ፌንላንድ ለገብአት ዲብ ቴክኖሎጂ ሐብሬ ወእትሳላት ለረከዘት ሰዳይት፡ ዲብ አስነዮት ኑዕየትለ ልትሀየብ ተዐሊም፡ ከደማት መክተባት፡ አደቀቦት በቃዐት ተድሪስ ወብሑስ፡ ለለአትናይት ፍሬ ክም ትረከበ ምኑ አብረሀ።

"ምስል ኤረትርየ ለትገብእ መዓወነት ዐማር ፍገሪት ተሀይብ" እንዴ ቤለ ነፈር መጅልስ ፌንላንድ ሚስተር ፔካ ሃቪስቶ እብ ጀቱ፡ ምስለ ዲብ ጠወሮት መቅደረት ለለአምን ዐገል ዐማር ኤረትርየ ለገይስ ክምቱ ሐበረ።

ምን ውዛረት ሕስር ካርጅየት ፌንላንድ ሰፊረት ታርጃ ፈርናንደዝ ህዬ ለቀደም እሊ ዲብ

መሻርዕ ለገብአ በርናምጅ ፍገሪቱ ለትትሐመድ ክምተ፡ እብ ደረጀት መስኡሊን ውቁላም ልግባእ ወደረሰ ገብእ ለህለ ዝያራት ተዐቤ ለህሌት ዕላቀት ለለአክድ ክምቱ አፍሀመት።

እት መናሰበት፡ ለትሰርገለ መሻርዕ ወሄራሩ ለከስስ ሸርሕ ትቀደመ።

ዲብ ወጠንያይ መዐሀድ ተዐሊም ውቁል ወብሑስ ሙዲር እዳረት ተዐሊም ውቁል ወእድንያይ ዕላቃት ፕሮፌሰር ዘመንፈስ ጽጌ ህዬ፡ ለመሻርዕ ወሀደፉ እበ ከስስ እግል ኤሪነ እተ ሀበዩ ተውድሕ፡ በራምጅ ሸራከት ቴክኖሎጂ ተዐሊም እንዴ ጠወረ፡ ዐመልየት ደሪስ ወአድረሶት እበ ቀለት ገበይ ለልትሰርገል እበ አርድየት እግል አጥፍሖት ለአመመ ክምቱ ሸርሐ።

ከረን፡ አርዛቅ ስያሐት ለከስስ መሓደራት ልትሀየብ

ፈርዕ ድራሳት ወመታብዐት አርዛቅ ስያሐት አቅሊም ዐንሰበ፡ እግል ደረሰ ካልኣይት ደረጀት መዲነት ከረን፡ ሕፍዘት አርዛቅ ስያሐት ለከስስ መሓደራት ነዘመ።

ለመሓደራት፡ ፈዛዐት ወፈሀም ደረሰ ዲብ አርዛቅ ስያሐት እንዴ ዐበ፡ ዲብ ሕፍዘቱ ዶር ሚርሓይ እግል ልቀድሞ፡ እተክምሰልሁመ ዲብ ተዐሊም ውቁል ክም መጃል እግል ልሕረው ወእግል ልትሸቄ እቡ ለአመማ ቱ።

ሕፍዘት ወራዐዮት አርዛቅ ስያሐት እግል ሐቴ ጀሀት ለኢተርፍ፡ መስኡልየት ክሉ ሙጅተማዕ ክምቱ እንዴ ሐበረ፡ መስኡለ ፈርዕ አሰይድ ፍስሃ ሃብቴ፡ እብ ደረጀት ወጠን አህምየት ስያሐት ለቡ አካናት ብዙሕ ክም ሀለ እንዴ ሐበረ፡ ቆሓይቶ፡ መጠረ፡ ከስከሴ፡ በለው-ከለው፡ ቡያ፡ አዱሊስ፡ ሰምበል፡’ ማይ መተናይ፡ ወማይጭሆት ክም መሰል እንዴ ዘክረ፡ ለህለ ዲበን አሳር ወአህምየት ለከስስ ተወድሕ ሀበ።

ኤረትርየ ዲብ ረአስለ እት ግንራሪብ በሐር ቀያሕ ለባቱ መካሪት ስትራተጂ፡ ሓለት ጀው ውጢት፡ እብ ጠቢዐት ወብዝሐ መክሉቅ፡ ወኣሳር ገዲም ርዝቅት ክም ተ፡ እብ መሰል ለትተለ ሸርሕ እንዴ ቀደመ አሰይድ ፍስሃ፡ ዲብ ሚነት ገዲመት አዱሊስ ገብእ ለህለ ሐፈር ወልትረከብ ለህለ አሳር፡ እተክምሰልሁመ ዲብ ቡዩ ለትረከበ ሀይከል እሊ ለለአክድ ክምቱ አፍሀመ።

መስኡል ፈርዕ ድራሰት ወመታዐት አርዛቅ ስያሐት አቅሊም ዐንሰበ አሰይድ ፍስሃ ሃብቴ እት ደንጎበ፡ መባኢ ገዲም መዲነት አስመረ ዲብ ሰጅል እድያይ ሚራስ ኣቲሁ መሳልሕ ዐቢ ምንመ ቡ፡ መጦሩ መስኡልየት ክብድት ክም ለአረፍዐነ እንዴ ሐበረ፡ ለህለ እነ አሳር ገዲም አስክ ሕድ ለሸብህ በክት ረክብ፡ መታብዐት ወመራቀበት ናይለ ከሰሶ ጅሃት ወመዋዋጥኒን ክም ለአትሐዜ ሸርሐ።

ሳው፡ ሰሚናር እብ መናሰበት ሰማን ማርስ ገብአ

ዐዋዲ ዴረት ወአፍካር ድንጉር እብ ፈዛዐት ዲብ ልትጋባሀ እተ ለህለ ኢነት፡ አንሳት መሻረከተን ዲብ ተዐሊም እግል ለዓብየ ወመትጃግረት እንዴ ገብአየ አስክለ ትወቀለት ደረጀት እግል ብጽሐት ጅሀደን እግል ለአደቅበ፡ እት ሳው እተ ገብአ ሰሚናር መትፋቀዲ ትቀደመ።

መስኡል ቀድያት ሰያሰት ወተንዚም ማሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤረትርየ ሜጀር ትዕቤ፡ ዲበ እብ መናሰበት እድንያይት አምዕል አዋልድ አንሳት ለወዴቱ ዶር ወመሻረከት አንሳት እት ዐማር ለከስስ ሰሚናር፡ ፈድለ እብ ሕኩመት ወሸዐብ ገብእ ለህለ ጅሀድ፡ መሻረከት አንሳት ዲብ ተዐሊም፡ ሸቅል፡ ሰልጠት ሰያሰት፡ እተክምሰልሁመ ወራታት ዐማር ለለአትናይት ምናተ ለኢፈግዕ ተቀዩር ተአርኤ ክም ህሌት እንዴ ሐበረት፡ ዲበ ልትሐዜ ሀደፍ እግል ልትበጻሕ እበ ትወቀለት እግል ልትከደም አትፋቀደት።

ሕኩመት ኤረትርየ መሻረከት ወሕቁቅ አንሳት እብ ዋጅብ እንዴ ፈሀመት፡ ዲብ ክሉ መጃላት እበ ትሳዌት ገበይ እግል ልሻርከ አርድየት እጥፍሕት ክም ህሌት እንዴ ሐበረት፡ ሜጀር ትዕቤ፡ እግል አደቀቦቱ ወአድመኖት እብ ደረጀት መአሰሳት ወአፍራድ እብ ተአስትህል እግል ልትከደም እንዴ ትላኬት፡ ዲብ ገሌ አካናት ሸቅል ልትዳሌ ለህለ መውዐሊ አጀኒት መሻረከተን ወዶረን ለለአትናይት ሰበት ቱ፡ እበ ፈይሐት እግል ልትተሌ ትፋኔት።

ቃእድ መርከዝ ተእሂል ክድመት ወጠን ኮሎኔል ደበሳይ ግዴ እብ ጀሀቱ፡ አቀደቦት መቅደረት አንሳት ክል ጅሀት ሙጅተማዕ ክም ከስስ እንዴ ሐበረ፡ አንሳት ለጻንሐ አፍካር እግል ለበድለ እብ ሸቅል ወተዐሊም እግል ልትቀደመ ወመሰል ሰኔት እግል ልግባእ መዓወነት ክሉ ክም ተአትሐዜ አተበተ።

እብ መናሰበት እድንያይት አምዕል አንሳት፡ ምን ዮም 6 አስክ 8 ማርስ እት ሳው ለገብአ በርናምጅ እብለ ትፈናተ በራምጅ ፈን ወርያደት ለትተለ ክም ዐለ ወኪል ኤሪነ ሐበረ።

ከሊ.መት ወዚር እዕላም እት ወዕለ ኤረትርየ ሐዳስ

ሓይሳም ወሓይሳት፡ እሰልፍ አሰናይ እትሊ. መሕበር-ጎማት ገጽ ሕድ ገብአነ።

ለሐልፈ ተጃርብ ምን ቁሪናሁ እንዴ ቀየምኩም፡ እግል ተጠውር ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለገብእ አፍካር ሃይባም ክም ህሌኩም ዳምን አነ። ውዛረት እዕላም፡ እሊ. እንቱም ለሀብኩሙ ፌናታት እብ አፍካሩ እት መዓል እግል ተአውዕሉ፡ ናይ ማል ወማደት አርዛቀ እንዴ ከሰአት፡ እግል ትሸቄ እቡ ዱሊ.ት ክም ተ እግል አክድ እኩም እፈቴ።

አሸቃል እዕላም እግል ሸዐብ ለልሀይቡ ክዳማት መትነክእ ሰበት ቱ፡ ዝያድ ለገብአ አሸቃል ብዕድ አትሐዳስ ወተቅዩም ለአትሐዝዩ። ፈርያት እዕላም፡ ታሪክነ፡ ሕሸሞታትነ፡ ሰያሰት ዐማር ወዐዳለት እጅትማዕየት ሕኩመት፡ ክምሰልሁመ ረአይ ወጥሙሓት ሸዐብ ለልትሐደር ምሕል ጎማት ሰበት ቱ፡ አትሐዘዮቱ ዐቢ. ቱ።

ወሳእል እዕላም እት ቀበት አብያትነ እንዴ አተ፡ ምስል ጼዋነ ለነአምሐብሩ ወቅት ሕሩይ (Prime time) ምኑ ለነዜዕ ወለንትሃጌ እቡ አርእስ ለተማትም ወእት ልትሜፈር ለልአቴ'ነ (Intrusive) ፈርያት ቱ። እለ ምን ገብእ፡ እት አስሐባብ ናይለ ለሀርሱ መዋዴዕ፡ ጨሮት ናይለ ለሓልፉ ልእኮታት፡ ጅድድነ ናይለ ለሀርሱ ቅደይ ወአሀምየቱ ዲብለ እብ መጅብ ምህነት፡ ዓማር፡ አስል ወጠበቃት መጅተመዕ ለትካፈለው ቁርአቱ አው መታብዐቱ ሰበት ቡ፡ ምን ቁሪናሁ እግል ልትቀየም ወጅቡ። እምበል እሊ.መ ፈርያት ወምህነት ሰሓፈት ናይ አምር-ክቱብ ጠባዬዕ ሰበት ብእቱ፡ እት ሸክል ቀደሞቱ፡ ነዳፈት ህግያሁ፡ አትጋራሙ ወዕድ ለጡሙ ሕስር ለልሐዜነ ጋር ቱ።

ውዛረት እዕላም ቀደም እላመ በራምጅ እግል ተአሴ ጌማም ትወዴ ጸንሐት። ለእንቀይሙ በራምጅ እት ሰለስ ታክያት በጥር። ህቶም ህዬ፦

1. ናይ ከርስ መራቀበት በራምጅ
2. ናይ መታብዐት በራምጅ መራቀበት ዓ'መት
3. ክም እሊ. ናይ ዮም ምዕል ወዕሉ፡ ምስል ፍንቲያም ሰብ መቅደረት ለገብእ ጌማም ሸቅል።

ክእነ ለመስሎ መጠውረት ላቶም ጌማማት ህዬ መናሰባት 10፡ 20 አው 25 ሰነት እንዴ ኢ.ልታከው፡ ክል-ዶል ወቅቶም (Periodicity) እት ለዐቅቦ እግል ኒደዮም ወጅበነ። ለወዴኩሙ ተቅዩም እት ዓም አግጸት፡ ሰፋየት ህግየ ወዐዋሚድ ሌጠ እንዴ ኢ.ልትከለብ፡ እግለ ብዕድ ሸነክ እዳረትመ ትምቱም እግል ለህሌ ሰእየት እወዴ።

ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እትሊ. ወክድ ጎነ ምን 3000 ሐበት ለኢ.ዘይደ ትጠቤዕ ህሌት። ክምለ ብዕድ ወሳእል እዕላም ህዬ፡ እት ሸበከት ሻባይት ኣትየት ሰበት ተ፡ ምስል ብዝሐ ቁርአተ አክል አዩ እግል ትወስክ ወዲብ ሙስተቅበል ሚ ተጠውራት እግል ቲዴ ክም ወጅበ፡ ክምሰልሁመ እት'ለ መሕበራይ እዕላም (Social media) እት ወሴዕ መጽእ እተ ለህለ መደት፡ ናይ ሙስተቅበል ሸክለ ምን አዜ እግል ልትገነሕ

ለቡ ጋር ቱ። እሊ. ናይ ዮም ወዕለ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ህዬ፡ አተላላይ ለቡ ወእት ዐቦትለ ጀሪደት ለዋሌ እግል ልግበእ እሰኤ ወእትፋኔ።

ወሹክረን!

ቅ/በ/ቀየሕ ዝያድ ነጅሕ ለአርአየ አንሳት ጀዋእዝ ልትሀየበ

ማሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤረትርየ አቅሊም ቅብለት በሐር ቀያሕ፡ ክም አተላላይ ናይለ አንሳት እንዴ ደርሰየ ወምህነት እንዴ ከሰበየ ረሐን እግል ልቀደረ ለወድዩ ጅህድ፡ ዲብ ተዐሊ.ም አካዳሚ ንቃጥ ውቁል ለአምጽአየ ወእበ ከሰባሁ ምህነት ለትዐወተየ 46 አንሳት ጀዋእዝ ሀበ።

እተ እት መዲነት ባጼዕ ለገብአት ዓደት፡ መስኡለትለ ፈርዕ አሰይደ ጅምዐ ራኪ፡ አንሳት እብ እቅትሳድ ረሐን እግል ልቀደረ ለትትሀየብ ሰልፈት፡ አትፋዝዖት ድድ ዐዋዲ ዴረት፡ መሻረከተን ወመጃገረተን ዲብ ተዐሊ.ም እግል ትደቀብ ወሕቁቅ አንሳት እግል ልትአከድ፡ ከዲም ምን አግደ አህዳፍ ማሕበር ክምቱ እንዴ ሐበረት፡ ምህነት እንዴ ከሰበየ ዲብ ተሻሸት ወወራታት ሐርስ እግለ ሸቅየ አንሳት ሰዳይት ትገብእ ክም ህሌት ሐበረት።

እምበል እሊ፡ ማሕበር፡ እግል ደረሰ ሕጉዛት እብ መሻክል እቅትሳድ እግል ኢ.ልትዐንቀፈ ዲበ ልትሐዜ ህደፍ እግል ልብጽሐ ሰዳይት ክም ወዴ፡ እግል ደረሰ ፈዳብያትመ ጀዋእዝ እት ለሀይብ ክም ለአትናይት እንዴ ሐበረት፡ ክም ፍገራቱ- መሻረከት ዲብ ተዐሊ.ም ዲበ ተአትናይት ደረጀት ክም ህሌት አብርሀት።

ለጅዋእዝ ለነስአየ አንሳት ዲበ ሀበያሁ ረአይ፡ ለገብአ እግለን አትናያት ትኣምርተ ናይለ አንሳት ዲብ ክሉ መጃላት ለለአደምዐ እግል ልግብአ ለአመመ በራምጅ ክም ቱ እንዴ ሽርሐየ፡ አህዳፍ ማሕበር እግል ልትሐቀቀ ክም ከድመ አከደየ።

ኤረትርየ ሐዳስ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት
መዳልያይ፡
መሐመድ እድሪስ መሐመድ
ናይብ መዳልያይ፡
ኣድም ሳልሕ (አቡሐሪሽ)
ለይ-ኣውት፡
ፋጥና ኣደም
ዘህረ ዐሊ.
ተለፎን፡ 121797
ፋክስ፡ 127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247
ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡ 200454
አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ዐብደለ መሐመድዐሊ (መዐልም)

******* ስርበብ ሳርዳይት *******

7ይ ክፋል

ለእግል ጨዋይት ሳደፈት በናተ ዲኢኮን፡ ለጽምርት እተ ዐለት ፈረጃመ ለምሸዊት ኢሰረተ። ክምሰል መርዓት ሐዳስ ህዬ ሕንቃቄ ኢረኤት ወሕዳሌ። ሕንቃቄ ወሕዳሌዲ ልትረፈ፡ እት ህሙም ወሸቀላት እንዴ ትካሬት ብለዕ ኢኮን ወሰታይ ገሮበ ቀሸባይ ይቡስ ገብአ። ህተ ሸፍር ክምሰል አቴት ጨዋይት አጀኒተ ተረግ እንዴ አበለት ሸፍር ሰበት ጠለቀት አርወሐተ ክምሰል እሲት ሰባቢት ዐለበተ። እት ጎማም ወሸቀላት እንዴ ትካሬት ህዬ፡ ዲመ እስትንተን ወጎማም ገብአት።

ሳልሕ ላቱ ለድርሆይ ገመሉ እንዴ መስከ እት ሓዚሀ ሳርዳይት ነፌሰ ሌጠ ትወከለ። እት ገበዩ ህዬ “ውላድ ሰብ እሲት ሚ ረኤኩም?” ልብሎም እት ህለ፡ ህቶም ህዬ፡ እንዴ አትሐተፈ ልብሎምቱ ለህለ መስሎም ዐለ። እግልሚ፡ ዲብለ ደዋዬሕ ንዋይ በደ ምንዬ እት ልትበህል ዲኢኮን፡ አዳም በደ ምንዬ ሳምዓም ሰበት ኢለአምሮ፡ እብሊቱ ህዬ እግለ ሰኣሉ እብ ሰኣል በልሶ እቱ ለዐለው።

ሰሮም ህዬ እበ ሰኣሉ ዲብ ልትፈከሮ፡ “ረቢ ልክረዐ ለሓለት እለ፡ ህተ ለእሲት ምን አከይ ዐቅል ዑፊት ዐለት ማሚ? እሲት ውላደ ተረግ እንዴ አበለው ተሀርብ ሚተ?” እት ልብሎ ልሰኦሉ እት ህለው፡ ደሙ ፈሌሕ እቱ ዐለ። እግልሚ፡ መስኪነት ጨዋይት ሳክበት ወሓድረት እት እንተ እብ አዋልድ ወለድኪ ጸመር ሰበት ትጸመረት እተ፡ አርወሐተ ክምሰል ናቅሰት፡ ወበዐል ኢሴመ ሰበት ዐለበታ ቱ ምን ሸፍር ብርጋጋይ ለገብአት።

መስኪናይ ሳልሕ እብ እዴ ኖሱ አከ። ቀደም እለ ከደን ፋግር ሰበት ኢለአምር ክሉ ለቴለል ወለካይዱ ለዐለ በለድ ሐቴሁ ቀወ። ሳልሕ እምበል ፍሬተት ገርሀቱ ወሐሊብ ወአቱ ምን እለን ክልኤ በረ እንዴ ፈግረ ከእት አካን ብዕደት ምዩይ ወድሩር ኢለአምር። ሰበት እሊ ክለ ለእለ ወዴ ወባስር ትቀዌት እቱ።

ሳልሕ ዲብ ገበዩ እብ ደሚሩ ግረ እንዴ አቅበለ ለአሰልፍ እብ ፈታሀ ወሻመተ ምን አፋሁ ከርየ ለይዐለ ወሐር እብ ሰበብ ኣነሶት አከይ መዓመለት ለተዓመለ ምስለ ጨዋይት አክለ ፈቅደ ሰኒ ወአማን ተዐሰ ወነድመ። ትዕስ ላኪን ሴመ ሰበት ኢትበልሰ እሱፍ ወሕዩር ዲብ እንቱ እብ ክለ ለሓለቱ እት ጎማም ትካረ።

ጨዋይት ምን ዶል ለምን ቤት ፈግረታተ ግረ ኢትወለበት። እንዴ በትከት ሰበት ፈግረት ህዬ፡ አጀኒት ኢትወለበት ወመንበሮ። ደሚረ እበ መርሐያተ ገራቢት ሌጠ ገጽ ቀደም ትሸወረት፡ አ’ተየ ትገይስ ክምሰል ህሌትመ ተአምር ይዐለት። ለዐልቀት ወለት ጥብ ወለተ ወለምዕባየ ላተን ሰለስ አዋልዳተ ክልዶል እት ገ’ጸ ልትካየለ እለ ምንመ ዐለየ፡ እተን እንዴ ረሐመት ግረ ክምሰል ኢተአቀብል አርወሐተ አትአመነት።

ሳልሕ ፈየግ ወራሐት ደሚር ሐቆ መቃንጽ ጨዋይት አካን ኢረክበ እሉ። ዲመ ገጹ ቅርጡን፡ ደሚሩ ርቡሽ፡ አርሐቱ ታልፈት ዲመ ዲብ ነድም ወለአስተንትን ህዬ ለወክድ በክቱ ረግመ እቱ። እሲት ረኤኩም ህዬ ተአክየ አለቡ። ምን ክሉ ለአኬት ህዬ እብ ክሉ ለአድሁይ አትሀደጊት ሰበት ገብአ፡ ህታመ ናየ ምሸዊት ወዴት እቱ። ላኪን ክለ ሰእየቱ ዲብለ ሐጀ ነፌሰ (ሳርዳይት) ዋዲሀ ሰበት ዐለ፡ ሚዶል ገብእ እበጸሐ እት ልብልቱ ገጽ ቀደም ልትሀርበብ ለዐለ።

ሳልሕ ዶል ዲብ ጀዋሜዕ ወዶልመ ዲብ ዐድ ህዳይ ዲብ ገይስ ልሰአል ወለአተንትን ምንመ ዐለ፡ እለ ረኤኮ ወእለ ሰዐኮ ለልብሉ ላተ ኢረክበ። ደለ ትሰአለዩ ህዬ ሕኔት ልብ ለሸፌ በሊስ ለህይቡ፡ እግል ሰኣሉ እብ ሰኣል ሌጠ በልስ ዐለ።

መቃንጽ ጨዋይት ላተ ምንኮር ገብአ። ተሐት ደሬት ሚ ለዐል አቅሎሌት ምክያደ ኢትደሌት። እለ ህዬ ዝያደት እግል ደሚር ሳልሕ ሸውሸረት። እግልሚ አዳም እለ ኬደ፡ ለአለበ ሓለት ዲመ ለተአስክብ ኢኮን። ህቱ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ለአዋልዳቱ አክለ ረአ ሰኒ ወአማን ገሮቡ ልትነከእ፡ ዲደት አቡሁ ወእሙመ እግሉ ዝያደት ዲብ ህለገት ካረያሁ። ክሉ ለቴለል እግል ሳልሕ ሰኒ ይዐለ። እሊ ክሉ ኖሱ ሰበት ወደዩ ወ “እዴ ኖስ ብርድት ቅርትተ ምንመ” ልትበህል እግሉ ላቱ ብርድት ቅርት ይዐለት። ሕፍን ወመራር ዐለት።

ሳልሕ እለ ክለ ገበይ ረያም እንዴ ካተረ ፈጅራት ሱግ ቶከር አተ። ለከበር እት ክሉ ሰበት ትነሸረ ህዬ ምን ህቱ ለሰአሎ አዳም ብዕድ ለደግም እቡ በዝሐ። ሳልሕ ሰኒ ሸውሹር ዲብ እንቱ ለብጉስ እግሉ ለዐለ ሓዚ እሲቱ እንክር እንዴ ከረ፡ አሰልፍ እብ ክሱስ ሐጀ ነፌሰ እግል ልትሰአል አስተብደ። ደለ እት ገበይ ትከበተዩ ህዬ ልሰአል ዐለ።

እት ለአተንትን ህዬ፡ እት ተገበዩ ዎሮ እናስ ዐቢ ክም ትከበተዩ፡ ለእናስ በዐል ረዩም ክምቱ ሰበት አግረሰ እግል ትካበረዩ። ለእናስ ህዬ እግል ሳልሕ፡ “ እንተ መለሀይ ምን ኣውለት ትመስል እቼ ህሌኮ፡ አርድ ምኑ መጽአከ ሰብኡ በኪት ወአሸራራቱ ኩሮዕ ማሚ? አዳም ወንዋይ ሚ መስል ወአፍሓሬን ዛልምቱ ማሚ?” ወበዕድ ዲብ ልብል ጀርተም ልብል እቱ እት ህለ፡ ሳልሕ ላተ ሰኒ ማሸግ ወሕዩር ዲብ እንቱ ደለ ሐጫር ወብትክት በለስ እግሉ ዐለ።

ሳልሕ ሐቆ እለ እግለ እናስ “እትሊ ባካት ሐጀ ነፌሰ ለትትበህል እሲት እተየ ተሀሌ ገብእ?” ዲብ ልብል ህቱመ እግለ እናስ ዐቢ ሰኣል ወጀሀ እቱ።

ለእናስ ሰኒ ልዉቅ ወፋሬሕ ዲብ እንቱ፡ “ሐጀ ነፌሰ ትቤ?

ሃልካቱ?” ክምሰል ቤለዩ ሳልሕ ላተ ለምስጢር እግል ልድገሙ እግሉ ይሐዘ። “ጋረ ወዴኮ፡ እንታዲ ሐብረኒተ ምን ተአምረ” ዲብ ልብል ሰኣል ካልእ አትዐረዩ።

ለእናስ ዲብ ዎሮ እግሩ እንዴ ዐቅለ እበ ዎሮ እግሩ ዲብ ቀሴ እግል ለሐብሩ ሐማሐመ ወሐር ዲብ ልትዋለብ ወእብ እዴሁ ለኣሸር፡ “ሐጀ ነፌሰ ለሴርዳይት እሲት ገብአት ምንገብእ ላተ፡ እሊ ለእሉ ጻብጥ ህሌከ ሻሬዕ ምኑ እንዴ ኢትሸክፍ አክሕ-ሕድ እበ አስክ ፖርሱዳን ለገይስ ዐቢ ሻሬዕ እንዴ ጠዌከ፡ ሸንከት ግብለት ት’ጠዌ ወሐር ብዙሕ እንዴ ኢትገይስ፡ ድገለብ እንዴ አደንገብከ ዎሮ ሐሸ ዐቢ እግል ልጀንሐካ ቱ። ዲቡ ለአዳም ኖሱ ለሐብረከ፡ ለሐሸ እት ቀደሙ ዕጨት-ኒመት ገዛፍ ህሌት” እት ልብል ታመት ሐብሬ ሀበዩ።

ሳልሕ ላተ እሊ ከበር እሊ እግሉ ብሸራት ዐለ። ሐጀ ነፌሰ እንዴ ረክበ ወወደዐ እንዴ ሰርደት እግሉ እሲትከ እት አካን ፍላን ህሌት እግል ቲበሉ ትረመጨ። ሻፍግ ዲብ እንቱ ወለእናስ እተ ዎሮት እግሩ ዲብ ቀሴ ሐድገዩ ከክባባይ ገብአ ምኑ።

ሐቆ እለ ላተ ሳልሕ ልሰዕ ልቡ እንዴ ኢሰክብ ዲብ ልሰአል ወለአተንትን እብለ እናስ ለሐበረዩተ ገበይ ሄረረ። ለአካን ክምሰል በጽሐ ላተ እብ አደማታት ርግሕት እት እንተ ጸንሐቱ። ለአደማታት ዎሮትከ እብ ቀረዱ ማጽእ ዐለ። ሳልሕመ ምስለ ዲቡ ለጸንሐው ሪገቱ ጸብጠ። ክምሩ ዲብ ለሐናፍል ህዬ እግለ እዱሉየ ለዐለ አግሩሸ መች እንዴ አበለ እብ ሸፋግ እግል ትበሸሩ እት ለሐዜ አስክለ እሲት አትቃመተ።

ሐጀ ነፌሰ ዲብ ሳልሕ እንዴ ትወለበት፡ “አሀ ወድ ሰብ እንተ ህዬ፡ እብ ሚ እግል ተአተሰርድ መጽአከ?” ዲብ ትብል አሰልፍ ሸቅለ እንዴ ኢተአሰብዴ ትሰአለቱ። ሳልሕ ላተ ማሽጋይ ዲብ እንቱ ወክርንቱ ዲብ ትትባተክ ምኑ፡ “ጨዋይት ሰሊም ለትትበህል ሔማዬ እለ ኬደት እንዴ ኢተአተብል አስክ እለ አሰረ ወከበረ በደ ምኒ። አዜ ዲብኪ ወዲብ ረቢ ማጽእ ህሌኮ” ዲብ ልብል እብ ከበር ሰኒ እግል ትበሸሩ እዘኑ አተናከለ ወዕንታቱ አስከ አቅመተ።

ሐጀ ነፌሰ እግለ ወድዐ ለዐል እንዴ ለክፈት ዲብለ ምድር በደድ አክለ ቤለ ሰኒ ትፈጥኑ ወትትፈላሰፍ እቱ ዐለት። ዲቡ ወድዐት ሐቴ ክልዶል እብ እንቅራረ ትገብእ ወሐቴመ ምነ እማተ ትሸተት ሰበት ዐለት፡ ሳልሕ ህግያሀ ሳርዳይት እንዴ ኢሰሜዕ ኖሱ ሳርዳይ እንዴ ገብአ፡ እምበል እኩይ ሰኒ ልትረአዩ ይዐለ። ለግፍትእት ዐለት ወድዐት ህዬ ጨዋይት እት አካን ሐቴ ማይተት ህሌት ለልብል ፈህም አብየአቱ።

ለወዴዕ ካልእ ዶል ክምሰል ለክፈቱመ እብ እንቅዕራራቱ ገብእ ሰበት ዐለ እሊመ ተርጀመት ብዕደት ሀበዩ። ሐቆ መደት ሐጀ ነፌሰ ዲብ ሳልሕ እንዴ ትወለበት፡ “ሰመዕ አወል ለናይከ ዓርባይት በሐር ትትዐዴ ህሌት። ወለ እግለን ዋልድ እንተ አርበዕ ወሌተት እት በክየ ገበይከ ለአተቅብለ ህለየ” ቴለቱ።

አይወ ሐጀ ነፌሰ ጨዋይት ኖሳመ በሐር ውሕጠተ ምን ኢተሀሌ ላቱ፡ በታተን እትለ እድንየ ይህሌት። ዮም እለን እብ ሰፈላለ ህሉጋት ለህለየ አርበዕ አዋልዳተ እንዴ ሐድገት ከካልእ አካን ወአብሐር እግል ትትዐዴ ህዬ እንተ ኢቲበለ ወዐድከ ኢልድገመ፡ አዳም ህዬ ለእበ ለአሙኑ እለ ልብል።

ሳልሕ ላተ እግለ በህል ናይ ሐጀ ነፌሰ እዝኑ ሰበት ኢትከበተቱ ወእግል ልእመኑ ሰበት ኢሐዘ ምስለ እት መክሐደ አተ። “ህቱ እሊ ወድዕኪ ሰኒ ልብ ካርየት እግሉ ህሌኪ፡ ሚቱ ዶል እብ እንቅዕራሩ ገብእ ወዶል ልትገፋተእ ህለ፡ የምክን እለ ለእበይነ ሸንከትነ ቃርበት ህሌት ወድዐት ብሸራት ኬር ህተ ትገብእ፡ የምክን ጨዋይት ዲብ እንተ ምን ከደን ዐድ ተአቴ ህሌት፡ ሰኒ ፍጤኑ ወባሕሰዩ እንቲዲ” ቤለየ፡ ኖሱ እት ሴርዳይ ለትቀየረ እት መስል።

ሐጀ ነፌሰ ላተ መፋረደት ሳልሕ ሰኒ አቤተ ወትነከደት። “የሀ ወድ ሰብ እንተ ወዴዕ እግል ትሰረድ መጽአከ መ እግል ተአተሰርድ፡ አዜ ህዬ ወዴዕ እግል ተአትሐሴ ለዐል ወተሐት ኢቲበል ጀመል እግልከ፡ እሊ ህዬ ሸቅልዬቱ ዲኢኮን ሸቅልከ ኢኮን፡ ” ቴለቱ ሓርቀት ወንክድት ዲብ እንተ።

ሳልሕመ እሊ ሰድ እሊ ዲብ ሐጀ ነፌሰ እንዴ ትወለበ “አነ ለምኑ ማጽእ ህሌኮ በለድ ረዩምቱ። ወክመ እለ እብለኪ ህሌኮ እሲት ባድየት ምንዬት። እለ እሲት እለ ህዬ እብ አርወሐተ ሌጠ ባድየት ይህሌት፡ አርበዕ ዕንቃቅ አዌልዳት እንዴ ሐድገት እግልዬቱ ምክራየ ለትቀዌት። አዜ እግለ እግል አሰርደኪ መጽአኮ ዲኢኮን ብዕድ ሻማት አለብዬ። ምን ጨዋይት ለዐቤ ህዬ ሴመ አለብዬ” ቤለየ። የምክን አማን አሰአልክወ ምንገብእ ህታመ አማን ተሰእለኒ እንዴ ቤለ።

አዜመ ሐጀ ነፌሰ ወድዐ እግል ትሰረድ አምበተት። አክለ ሰርደት ህዬ ዲብ ሳልሕ ውልብ እንዴ ትብል ሰኣል ዎሮት ትወጅህ እቱ። ሳልሕመ ገሌ እብ ገበይ በልስ እቱ ወሰርመ ልትቃረመ እቱ ዐለ። “ሰመዕ ሳልሕ እሲትከ ሐቴተት ምን ሐወ ወሐዋታተ?” እት ትብል ሰኣል ወጀሀት እቱ።

ሳልሕመ “ አይወ ሐጀ ረቢ ኢወደየ እዬ እንዲኢኮን አምዕል ህዳይነ አናመ ሰኒ አትሸነሀ ዐልኮ። ሑኪ አነ ወበዐል ፈረዕኪ ላተ እብላተ ዐልኮ አክል ሑ ወሕት ላኪን ኢገብአኮ እግለ። እሊ ክሉ ዲብ ወዴዕኪ ለካሬኒ ህዬ እዴ ኖሼተ። ጨዋይት ሚ ወዴት!” ቤለ ወክምሰል ሕርመት ዕንታቱ ትማለአ ወንየቱ ሐጭረት ወክርንቱ ትባተከት ምኑ።

እሊ ሰድ እሊ ሐጀ ነፌሰ ዲብ ትሰሐቅ፡ ገደ ወብሶተ ለረክበት እት መስል፡ “ሰብ ተብዕን ጤልመት አማነት እንቱም። ወመእሙናዩ ለጠልም ህዬ ዲመ ልትከማጀን” እት ትብል አዜመ ምን ሰሪደ ወዴዕ እንዴ ሐልፈት እት ረአሰ መትሸውሻሩ ለትሸውሸሩ ዘዐት ደርቤት እቱ።

ትትላሌ....

ዐቦት አንሳይት ሜርሓይት መሳዋት አንሳት እት አቅሊም ምግብ

የም ዓመት እድንያይት ምዕል አንሳት "ዐቦት አንሳይት ሜርሓይት መሳዋት" እት ሐንቴለ ትብል ስቅራት እት ክለ ወጠን ትዘከረት።

ዲብ አቅሊም ምግብ እት ቃዐት ኤክስፖ እብ ካልእ ደረጀት መድረሰት አስመረ ሐፈሻዊ ለትዳለ ዕፌ ዓዳት ክምሰልሁመ እብ እዳረት ምዴርየት ዝዘባንደ ለትዳለ ሕራብ እቡ ለገምለት ሄሰት እንዴ ገአት ሸዐብ እብ ሕሽመት ዐባይ ፈቅደየ።

እት መናሰበት መስኡለት መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤረትርየ አቅሊም ምግብ አሰይደ አለም በላይ ከሊመት መሕበር ተአሰሜዕ እት ሀሌት፡ ሓክም አቅሊም ምግብ ሜጀር ጀነራል ረመዳን ዑስማን አውልያይ አንሳት ለክሱት ሀለ አብካት ተዕሊም ወምህነት እብ ዋጅብ እት መንፈዐተን እግል ለአውዕላሁ፡ ህዳይ ንእሽ እማት ወአበው እግል ልንኩሩ ወክሸቦ ስሜቱ እግል ትትከሬ ክሉ ዋልድ ወሙጅተመዕ እብ ጅድየት እግል ልትጻገም ለተአትፋቅድ ከሊመት ቀደመ።

መሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ ኤረትርየ ናይለ አቅሊምመ፡ አንሳት እተ ተአስትህለን አካን እግል ልብጸሐ ሐድ ቅድረቱ ክም ልትጻገም እተ መናሰበት ዲብለ ቀደመየ ናይ ምስንዮት ከሊመቱ አከደ።

ምን እብ መድረሰት አስመረ ሓፈሻዊ ለትቀደመ ጽበጥ ሐቴ፡ አንሳት ኤረትርየ ጀለ ተሕሪር ለደፍዐያሁ ተበን ቃሊ ለትሸሬሕ ተምሲልየት እግል ንዝከር እንቀድር። ምን መጺጸት ጅረሕ ለመርር ወምን ሞት ለከብድ እስትሽሃድ። ጽበጥለ ተምሲልየት ክእነ ተሌቱ፦

ሐቴ ሙናድለት ምን ሜዳን አስክ መዲነት ትለአክ። ምህመተ (መዘ) ሀዬ፡ እግል ኦሮ ጀብሀት ሸዕብየት ተሐዝየ ለዐለት ዛብጥ አባይ ዐቢ እት ሸረክ ሻመ እንዴ ኣቴቱ አክልሕድ ክም አምነየ ወፈተየ፡ ምኑ ለልትሐዜ መዕሉማት አስክ ሜዳን እግል ትልአክ። እት ልበ ለይዐለ፡ እግል ቅታሉ ለፈግረት አባይ እት ቀበት ዐደ ክም በዐል ሻሙ እት ሐንቴሁ እግል ተአሸለማልም ወትሻምሉ ምን ዐንደል መረት ዲበ። ምናተ ጀለ ተሕሪር ወጠን ደለ ምን ትጠለብ እግል ቲዴ ምስል ነፍሰ ቀሰም ኣይተት ምን ዐለት፡ ለስም እግል ትቀርጼዕ እብ ክሉ ተአቅብል ክምቱ ወለነፈር አምሩ ዲብ እዴ ጀብሀት እግል ትሕደን ተሐበረት። እለ ኢነት እለ እብ ፈርሐት እግል ትሳረር ዲብ ዐለት እለ፡ ካልእ ገሀይ ወሰከት። ምን ናይ መብደእ አባየ ሕኖት ጻብጠት ዐለት። ለሐብሬ ሀበው መልሂተ ለሓለተ ክም ደለው "ኢትሻቀሊ እቡ ለጅነ፡ ምን ኤረትርያይት ለትወለደ ኤረትርያይ ክም ገብእ ሽክ ሚበ" ክም ቤለው፡ ህታመ እግለ ዘዐት ሰኒ ዶል አዳወረተ

ትበዜሕ። አሰይደ አለም በላይ እተ ቀደመተ ከሊመት መሕበር ዝኩር ክምለ ሀለ፡ ፈድል ጅህድ ሸዐብ ወሕኩመት አንሳት እት ዐማር ወክድመት ወጠን፡ ምህነት ወተዕሊም መሻረከተን ለተሐብን ምንመ ትገብእ ለትትሐዜ ደረጀት ባጽሐት ኢሀሌት። እት ምህነት ዐባይ ወበቃዐት ለለሐዜ አሸቃል ዕልበን ሰኒ ሑድ ሀለ። እት ቀራር ለልትሀየብ እቱ ደረጃት ሰልጠት ለሀሌት እለን ተውኪለትመ ሰኒ ሕድት ተ።

አንሳት የዐበየ ወኢትቀደመየ ምንገብእ፡ ሙጅተመዕ እግል ልትቀደም ወዐቦቱ እት አሳስ ሓጥጥ እግል ልትነደቅ ሰበት ኢቀድር፡ ዐቦተን ተክል ለሀለ ሚ ክምቱ እንዴ ትፈረገ መፍቴሕ ዲብ ልትረከብ እሉ እግል ሊጊስ ቡ። ናይ የም ዓመት ስቅራት ሰማን ማርስ ራፍዐተ ለሀሌት ልእከት በገ እሊ ለትበይንተ።

እለ ዲበ ሀሌነ መርሐለት አንሳት ብዝሓት ምህነት ወተዕሊም ረክበ ሀለየ። እበ ምህነተን ዶረን ለፍንጌ ዕበያት ጅናህን ወአተላላይ ሸቅለን እንዴ ተሐየረየ ሐቴህ እግል ልሕረየ፡ አውመ ልበን እንዴ ኢሰክብ እለን እት ሸቅለን እግል ልትፈረረ ልትቀሰበ ለዐለየ ሐካይም ብዕዳት ሸቃለ ናይለ እስብዳልያት መርሀዮ ረክበየ። ብዕዳትመ ሕርሰ በኪተት እግል ልትሓረሰ ከክእነ ትመስል ምስዳር እግል ልንሰአ ገበይ ማርሓተን ሀለየ።

ዲብ አሌላት ሰማን ማርስ አንሳት ለሀሌት እለን ሐብሬ ወአምር ለለፈዬሕ ለትፈናተ ሰሚናራት ገብእ አስመነ። ዲብ አቅሊም ምግብ ምን 1-6 ማርስ ኤረትርየ እት ሰነት 1995 ለፈርመት እተ እብ "ሴዳው"(CEDAW) ለትትአመር አስረቶት ክሉ ጅንስ ዝልም ወገዘ አንሳት ለትኸሰሰ፡ ሐቅ አንሳት እት አካን ሸቅል እግል ልትዐቀብ ለትጻገግ እትፋቅየት እድንያይት ለወዴሕ፡ አንሳት ቀደም እት መሻክል መትከራየን እብ ሰበት ቃኑን ለሀለ እለን ፈሀም እግል ሊዚድ፡ እግል አንሳት እብ ፍንቱይ ለለደሜዕ ሕማማት ወከአፎ ክም ሐጠር ትዳሌት።

ለመናድለት አምሐራይ ሰበት ተሀዴት አዳመ ክሉ ሬመየ። አቡሀ እብ ገሀይ ከብዱ ምን በሸለት ምን ገበየ እግል ተአቅብል ጀዋብ ከትበ ዲበ። ከቤለየ "እምኪ እለ እንዴ ኢትርኤ ዳር አማነ ምን አቴት ሰዒደት ተ። አናመ እተ እለ ዋይደ'ቼ ሀሌኪ አትሀደጊት እግል እርገመኪ ኢኮን። ምናተ እብኪ ምን ከጀልኮ ወደነንኮ ዲብ አዳም እግል እትሓበር ኢቀደርኮ። ረቢ እት ኬር እንዴ ሀዴኪ ለገበይ እለ ጻብጠት ሀሌኪ ምን ተሐዲገ ሰኒ ሰኔት። ለትሰረረት፡ እት ረቢዩ እደዬ ድኢኮን እለ እብለኪ አለብዬ!"

አዳመ ለወቀየ ምን የኣመረው እለ፡ ልበ ዲብ ነድድ ምን እሉ ተሀየበት ሸቅል እንዴ ኢትበጥር ምህመተ ተመት። ሀተ ሜዳነ እግል "ሐጊገት ተ!" ትቤ። ወእበ እንዴ አቅነዐት እለ ዲብ ትደጋግም አስክ ሜዳነ አቅበለት። እሊ ዐውል ቃሊ፡ አንሳት ኤረትርየ ሐቀን ምንለ ወድ ተብዐት እግል ኢልንቀሰ ታክያት ገብአ። ወጠን እብሊ መስል ዐውል ቃሊ ሐቆ መጽአት ኬረ ወአርዛቃመ ናይ ክሎም እግል ልግበእ ለትሀንእ ክም አለቡ ለትአርኤ ተምሲልየት።

እሊ ወብዕድ ኢትደገመ እስትሽሃድ ለትደፌዐ ዲበ ወጠን አንሰ ወተብዐተ ሕበር እግል ልክዶመ ወእግል ልሰነው ዲበ ገአው ምንገብእ ሀዬ፡ ለሰወ አብካት ለኢጸንሐ እለን አንሳት እንዴ ዐበየ ወእት ክሉ መጃል በቃዐት እንዴ ረክበየ እግል ልዳብረ ላዝምቱ። እትሊ ጋር እሊ ተጠውር ምንመ ህለ ለሄራር ላቱ ለታርፈቱ እተ መጅተመዕ ዲብ ለአገድየ መስአለት ዕበያት ውላድ ግረ እግል ተአትርፈን አለበ። ምን ሸቅለን ወምህነተን እንዴ ኢልትነወከ እት ገበይ ዐቦት እግል ልሄርረ ወውላድ ዑፉይ ወሳልሕ እግል ልረብየ ሀለ እለን። ለዲበ ሀሌነ ሓለት ሀዬ እት አካን ሸቅለን ክል መአሰሰት ሸቅል እበ ትወጤት እለ አካን መራዐየት አጀኒት(ሕዳነት) እግል ተሀሌ ለትጀብርተ። እለ ሰበር እለ እንዴ ፈረገያሀ መባደረት ለነስአየ ናይ ሕኩመት ወብሕተ መአሰሳት ሀዬ መ.ወ.አ.አ.ኤ. እተ ከሊመቱ ሐመደየን። እተ ምዕልለ ዝክረት(ሰማን ማርስ 2018) እስብዳልየት ሐዝሐዝ ወእስብዳልየት ሐሊበት ክልኢተን እግል መራዐየት አጀኒት ለአዳለያሁ አካናት አድሐረየ። ልትዐቀበ ምኑ ወልትዳወየ ለኸሰስ መሓደራት ተሀየበ።

እለ ዕላመት ምስንዮት አንሳት እት ቀድየት መሳዋት ወስን ወድ አዳም ላተ እድንያይት ምዕል ሰማን ማርስ ኤረትርዩን እት ዐድ ወካርጅ እብ ሕሽመት ዐባይ ክም ዐየደያሀ ምን ክል አካን ለመጽኤነ ሐብሬ አከደ።

አቅሊም ዐንሰበ እብ ደረጀት አቅሊም የም 05 ማርስ ዲብ ገለብ ዐየደየ። ሓክምለ አቅሊም አሰይድ ዐሊ መሕሙድ፡ አንሳት ለፍቶሕ እለን ሀለ አብካት እብ ተአስትህል እግል ልትነፌዐ እቡ ትፋነ። ዲብ ከረንመ 950 ሸቃለ ሕኩመት፡ ክድመት ቴክኒክ ወደረሰ ለልትረከበ እተን አንሳት፡ እስብዳልየት ከረን አንደፈየ ወዕጨይ አቅብር ምሔርበት ከስከሰየ።

አቅሊም ጋሽ በርከ ዲብ ባርንቶ እት ወደየ ሐፍለት ዐባይ መስኡለት መሕበር አንሳት ናይለ አቅሊም አሰይደ ይሕደገ የውሃንስ ዶር ወመሳዋት አንሳት አከዶት፡ ዐቦት ሙጅተመዕ አድመኖት ምን ገብአ፡ አካነን እግል ትወቀል ኩሉ ሙጅተመዕ ግዴቱ እግል ሊዴ ክም ወጅብ አትፋቀደት።

አቅሊም ግብለት ሀዬ ለመሕበር እበ ነስአየ መባደረት ዲብ መንደፈረ ተበሩዕ ደም ገብአ። መሕበር፡ ኤረትርያት አንሳት እብ ተዕሊም ወምህነት እብ ፈን ወርያደት እንዴ ዐበየ መትጃግረት እግል ልግበአ እብለ ትቀደረቱ ክም ለአትናይት ወሰዴ ለልትአመርቱ። ፈሬዕ አቅሊም ምግብ ሀዬ እግለ እት እምትሓን ሳምናይ ፈስል በህለት ጀነራል ምን 90- 99.2 ምን ምእት ለአምጸአየ 570 ደረሳይት ጀዋእዘ ሀበ። ገዳይም ርያድያት እግል ለአትናይታመ ኖስኖሰን እተ ወደያሁ እግል ገማል ሰማን ማርስ ለገብአ ጅግረ እግለ ተዐወተ ፍሪቅ ካሰ ሀበ።

መሕበር እት አቅሊም ቅ/በ/ ቀየሕ ሀዬ እብ ምህነት ወተዕሊም እግለ ፈደበየ 46 አንሳይት ጀዋእዘ ሀበ።

እድንያይት ምዕል አንሳት እግለ ቀድየት መሳዋት ዝያድ እግል ተአደቅበ ወክል ዎሮ ገለዱ እግል ለአትሐድሰ ዲበ ለገብአተ እንድኢኮን፡ ክል ምዕል ወሳዐት እብ ሐቅ ክል መዋጥን፡ መሳዋት ወዐቦት ገቢልነ ለተሐይሰ እግል ልሕሰብ ዋጅብ ቱ።

2ይ ክፉል

ንዳል ኣንሳት

እብ መናሰበት 25 ሰነት ዒድ እስትቅላል ኤረትርየ ክምሰል ኣተላላይ ናይለ ተጃርብ ንዳል ለለሓኬ እብ ዶልዶሉ ልትከተብ ለዐለ ቅሰስ ታሪክ ንዳል ኣዋልድ ኣንሳት ኤረትርየ ሐጠረን፡ ፍርስነተን፡ መትሰባለን ወብዕድ ወጠንያይ ወራታተን ለለሓኬ ክታብ ጠበዐ። ከክምሰል መእተዩ ናይለ ክታብ ለትከተበ ጽበጥ ልተላሌ ከእግል ዮም 2ይ ክፈል፦

መእተዩ

“ለትፈናተ ባሊ ወሐዲሰ እጅትማዕያይ ኣንዝመት፡ ዐሚም ወገዲብ ናይ ፍንቱያም ጠበቃት ሙጅተመዕ እግል ለኣንግሶ፡ እግል ውላድ ተብዕን ወኣዋልድ ኣንሳት ጀፈር እንዴ ኣጽበጠው ግብእ ዋይዳም እቶም ቶም። ወእትእንቱ ለግቢእ እበ ኣከ ወጅሀ፡ እግል ኣካን ወተረት ኣዋልድ ኣንሳት ገድበት። ንዳል ጀለ ሕርየት ሀዬ፡ ወጠንያይ ልግበእ ወእጅትማዕያይ ዲመ ዝልም ለልኣሰርት ዲናሚካይት ሐረከት ቱ…” = (ኦክቶበር 2009)

“ሐቴ ምን ፍንቲት ንዳል ሰለሕ ሸዐብ ኤረትርየ፡ ኣዋልድ ኣንሳት እብ ብዝሔ ለኣሻረከ ምን ዐላቱ። እለ መሻረከት እለ ረዩም ወሕቡሉክ ሄራር እንዴ ተዐዬት ለመጽኣት ወእብ ትሩድ ሸቅል ሰያሰት ጀብሀት ሸዕብየት ለትከለቀት ተ።… እት ንዳል ሸዐብ ኤረትርየ ለዐለት መሻረከት ኣንሳት እግል መናዝር እንዴ ኢገብእ፡ እብ ጽበጥ እግለ ንዳል ታምም ለወዴት መሻረከት ተ።”=

ኦክቶበር 2014)

ርኢስ ኢሰያስ ኣፈወርቂ፡ እት 25 ወ30 ሰነት ምን ተእሲሰ መ/ወ/ኣ/ኣ/ኤ

ሐጪር ታሪክ ንዳል ኤረትርያት ኣንሳት

ንዳል ተሕሪር ሸዐብ ኤረትርየ ድድ እስትዕማር ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ድድ ኩሉ ድንጉር ዓዳት ወእምነት ሙጅተመዕነ ለትወጀሀ ዐለ። ንዳል ሸዐብ ኤረትርየ እንዴ መርሐ ዲብ ዐውቴ ለኣብጸሐዩ ሜርሓይ ተንዚም ጀብሀት ሸዕብየ፡ ኣከዶት ሕቁቅ ወመሳዋት ናይለ ሰር ሙጅተመዕ ላተን ኣዋልድ ኣንሳት ኣሳስ ነዲቅ ዐዳለት እጅትማዕየት ለትመደደት እቱ ሙጅተመዕ ክምቱ እንዴ ኣምነ፡ ዲብ ታሪክ ሰዋር ዐለም እብ መሰል ሰኔት እግል ትትሀደግ ለትቀድር ዋስዐት መሻረካት ኣንሳት ዲብ ንዳል ጀለ ተሕሪር እግል ለኣክድ ለቀድረ ተንዚምቱ። ኣማንተ፡ ዲብ ለትፈናተ ሰዋር ዐለም፡ ትውሐድ ወትብዝሕ መሻረከት ኣንሳት ዐለት፡ ክምለ ዲብ ጀብሀት ሸዕብየት ለትረኤት ለተኣደሜዕ ወእብ ዐመል ለተሌት መሻረከት ኣንሳት ዲብ ኩሉ መጃላት ናይለ ንዳል ላኪን ሰኒ ሕድትትተ።

ኣንሳት ኤረትርየ ክም ክትፈት ገቢል ኤረትርየ፡ ኩሉ ጅንስ መላጣጥ ወመጭቀጥ እስትዕማር ጸውረ እት ሀለየ፡ እት ረኣሱመ እት እጅትማዕያይ ወናይ ዓዳት ተሸኪል ሙጅተመዕ ኣቅሩድ ለዋተደ ኣዋልድ ኣንሳት ምንገብኣየ ሌጠ እብ ፍንቱይ ለጀሬ እተን፡ ክቡድ

ገዘ ናይ ጅንስመ ሰበት ዐለ፡ ለጀሬ እተን ዝሉማት እብ ዕጹፍ ዐለ።

ሙጅተመዕ ኤረትርየ፡ ክምለበዝሐ ሙጅተመዕ ዐለም፡ እብ ንዛም ኣበዊ፡ ዓዳት ወለመድ ለልትመረሐ ምን ዐለ፡ ኣዋልድ ኣንሳት ምን ኩሉ ናይ ሰያሰት፡ እዳረት ወእቅትሳድ ወራታት ለሸንክዩ ዐለ። እብ መጀቡ ሀዬ ሕቁቀን ሕ’ጬር ዐለ። እግል ዶር ኣንሳይት እት ካልእ ደረጀት ለረትብ፡ ዓዳት ድንጉር፡ ዓዳት ወንዛም እጅትማዒ ዲብለ ሀለ እቱ ሙጅተመዕ ሀዬ፡ ኣከዶት ታ’መት ሕርየት ኣንሳት እብ ቀላል እግል ልትበጸሕ ለቀድር ሀደፍ የዐለ። እትሊ ንዳል እሊ እት ኣውለውየት ለልትረተብ ተሐዲ፡ ለእግል ዐሚም ተብዐት ወምክሔ ኣሳስ ላቱ፡ ዲብ ተፍኪር ሙጅተመዕ ኣዘቡን ሳብቅ ለጸንሐ ዓዳት ወለመድቱ። ለእት

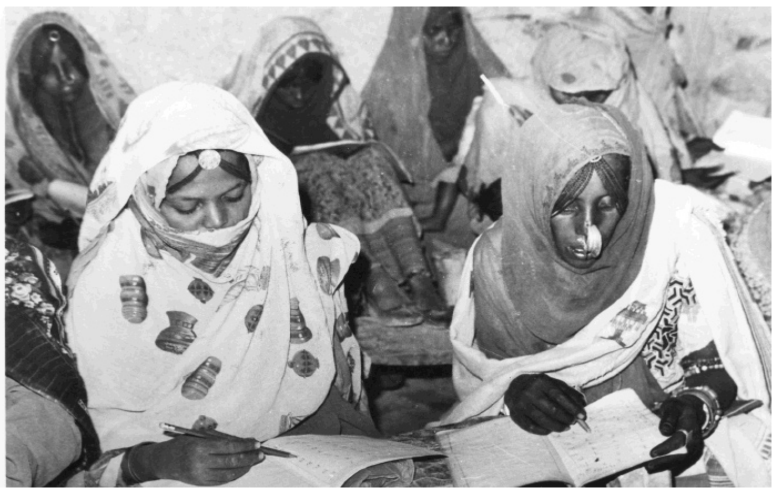

ካልእ ደረጀት ለልትረተብ ተሐዲ ሀዬ፡ እተ ኣንሳት ኖሰን ለሰብቀ መንፈሰ(ሸዑር) ሀየኖት ነፍሰ ወዐደም ደማነት እት ኖስቱ። ሰበት እሊ ኣዋልድ ኣንሳት እግል እሊ ሸዑር ሀየኖት ነፍሰ እንዴ ፈ’ለየ እብ ዐመል መቅደረተን ለለርእየ እበ ኣርደት እግል ትጥፈሕ እለን ዐለት እለ። እግልሚ፡ ዐሚም ወናይ ምክሔ ኣፍካር ውላድ ተብዕን እት ኣንሳት፡ እምበል መሻረከት ፈዓልየት እብ ገበይ ብዕደት እግል ልትፈለል ለቀድር የዐለ።

እለ ምንገብኣት፡ ጀብሀት ሸዕብየት፡ እግል ክልኦት እሎም ተሐድያት ዐባዩ እንዴ ተዐዬት፡ ሐቅ ወመሳዋት ኣዋልድ ኣንሳት እግል ተኣክድ ትሩድ ወቀይ ሰያሰት ጠልበ ምነ። ከሰውረት ኤረትርየ፡ እት ሐቴ ኢነት ንዳል ወጠኒ ድድ እስትዕማር ወጀለ እስትቅላል፡ ንዳል እጅትማዒ ድድ ናይለ ኣቅሩድ ትሩድ ለዐለ እሉ ዓዳት ጸንዒት ወኣበዊ ወኣፍካር እግል እሸትራኪያይ ሄራርቱ ለዐለ።

ከልፍየት ታሪክየት

ንዳል ኣንሳት ለኢልትፈንቴ ጅዙእ ናይለ ሕርየት፡ ዐዳለት፡ መሳዋት፡ ተጠውር ወሰላም ለጠልብ እድንያይ ንዳል ወድ ኣዳምቱ። እብሊ ሰበብ ንዳል ኣንሳት ዐለምነ ጅዙእ ናይለ ቅብላት ናይ ጠበቀት፡ እስትዕማር፡ ዓዳት፡ እጅትማዕየት ወናይ ጅንስ መጭቀጥ ለገብእ ንዳላት ወሰዋር እት እንቱ እንረክቦ። መላጣጥ ወመጭቀጥ ሙጅተመዕ እብ ግዕባቡ፡ ኣሳሱ ዲብለ እግል መሰለሐት ሑዳም መስተዕምረት ጠበቃት ለከድም ንዛም ሰያሰት ወእቅትሳድቱ። እሊ ኣሳስ እሊ ምን ቅርዱ እንዴ ኢልትመሐ ሀዬ፡ ኩሉሀ ታመት ሕርየት እግል ትትኣከድ ኢትቀድር። ሙጅተመዕ እብ ተማሙ እቅትሳድያይ፡ ሰያሰያይ ወናይ ዓዳት ሕርየት እንዴ ኢመልከ ኣዋልድ ኣንሳት በይነን ሕርየት ወመሳዋት እግል ትትኣከድ እለን ለልትቀደር ኢኮን። እትለ ሐቂቀት እለ እንዴ ተንከብከ፡ መብዝሐ ዲብ ታሪክ ዐለምነ ለትረኣ ሐረካት ኣዋልድ ኣንሳት፡ መጦር ውላድ ተብዕን እንዴ ተዐንደቅከ ንዳል ሰውሪ

እት ገብእ፡ ለትሳወ ሙጅተመዕ እግል ልትነደቅ ወኣሰክ ታ’መት ሕርየትት እግል ለኣለምቤ ናደለ።

መሳዋት ኣዋልድ ኣንሳት ረዩም ሄራር ናይ እቅትሳድ፡ እጅትማዕየት ወዓዳት መትዐዳዳይ ለመጽኣቱ ድኢኮን፡ እብ ረሕመት፡ ቀረዲት ኣው ኣዋጅ ለልትኣከድ ክም ኢኮን ዲብ ታሪክ ለተኣከዳቱ። እግል መሰል፡ እት ብዝሓት ለትጠወረየ ድወል፡ መሳዋት እት ቃኑን ሰጃል እት እንቱ፡ እብ ሰበብለ እት ተርቲብ ጠበቃት ለተኣሰሰ እቅትሳድያይ ወሰያሰያይ ዐሚም፡ መሳዋት እብ ዐመል እግል ልትኣከድ ኢቀድረ። እብሊ ሀዬ፡ ሐቅ ወመሳዋት ኣንሳይት እብ ቃኑን ኣከዶቱ ወእት ዐገል ሰያሰት ወጠን ኣካን ኣጽበጦቱ ምህም ምንማቱ፡ በይኑ ላቱ ካፌ ኢኮን። ሰበት እሊ እምበል ኣሳስ ሰያሰት፡ እቅትሳድ ወዓዳት፡ መሳዋት እብ ቃኑን እብ በይኑ ታምም ኢኮን። ኩሉ መጋድእ ቃኑን እንዴ ሸነክከ፡ ለኢትሳወ ንዛም እቅትሳድ እንዴ ኣሰረትከ፡ ድንጉር ወባሊ ኣፍካር እብ ሐዲስ ወመትቀድማይ ኣፍካር እንዴ በደልከ፡ መሳዋት ኣንሰ ወተብዐት ዲብ ኩሉ መጃላት ለለትኣቴ ኣግቡይ እንዴ ኢ’ተሌከ፡ መሳዋት ለቡ ሙጅተመዕ እግል ትብኔ ለልትቀደር ኢኮን። እለ ምንገብኣት፡ ኣዋልድ ኣንሳት ምነ ዲበን ሌጠ ለክሩይ ፍንቱይ ዝልም ወመጭቀጥ እንዴ ኣባረየ፡ ዲብ ኩሉ እጅትማዕያይ ወራታት እብ ሕርየት እግል ልሻርከ፡ እሊ በክት እሊ ለትፈቴሕ ኣርድየት ተኣትሐዝየን። ወለት ኣንሰ ምን ከርሰ ቤት እንዴ ፈግረት፡ መሻረከተ ዲብ ወራታት እቅትሳድ፡ ሰያሰት፡ እጅትማዕየት ወዓዳት እግል ትወቀል ሓለት ውጢት ትከለቀትመ ምንገብእ፡ ኣንሳት እግለ በክት እት ሐቴ ጸብሐት እግል ልትነፌዐ ምኑ ወእግል ለኣድመዐ ዲቡ ኢቀድረ። ሰበት እሊ፡ መጥ-መጦሩ በቃዐት ኣንሳት ለረፌዕ ፈዛዐት፡ ኣምር ወመቅደረት ኣዳበሮት ለኣትሐዜ።

ምን እለ ነዘርየት እለ እንዴ ትበገሰ ለበዜሕ ሐረካት ኣንሳት ዐለምነ ለኢልትፈንቴ ጅዙእ ሐረካት ገቢል ዐለ። ለጃላብ ሐቅ ወመሳዋት ለገብእ ንዳል ኣንሳት ሀዬ፡ ምን ኩሉ ጅንስ መላጣጥ ወመጭቀጥ ሑር እግል ልፍገር ምስል ንዳል ኩሉ ሙጅተመዕ ለትመቅረሐ ዐለ። ዲብ እሊ ሄራር እሊ ሰውረት ሩስየ ምህም መርሐለት ተቅዩር ዐለት። ዲብ ኦክቶበር ናይ ሰነት 1917 ለተዐወተት ሰውረት ሩስየ፡ እግለ ናይ ጠበቀት ቆምየት፡ ወጨቅጥ ጅንስ ወለተርፈ መጭቀጥ ወገዘ ለትመለኣ ንዛም ጸንዒት ወረኣስማልዩን እንዴ ደርገገት ሰልጠት ክም ጸብጠት፡ እግለ ናይ ኣዘቡን ኣሳስ ለጸንሐ እሉ፡ እቅትሳድያይ፡ ቃኑንያይ፡ ዲንያይ፡ ለመድ፡ ወለተርፈ ኣቅሩድ መጭቀጥ እንዴ ናቀለት እብ ሐዲስ ቀዋኒን ወዕላቃት እንዴ ተከኣቶ ኣሳስ መሳዋት ሓጠጠት። እብ ፍንቱይ ኣዋልድ ኣንሳት ዲብ እቅትሳድ፡ ሰያሰት፡ ዓዳት፡ ተዕሊም፡ ወብዕድ፡ እብ መሳዋት እግል ኢልሻርከ ለከሬዕ ኣፍካር እንዴ ሸነከት ባብ ለትሳወ ኣብካት ፈትሐት። እብሊ ሀዬ፡ ሰውረት ኦክቶበር ናይ ሩስየ፡ መስኣለት ሐቅ ወመሳዋት ኣንሳት ምስል ንዳል ገቢል እንዴ ኣትጻበጠት፡ እግል እድንያይት ሐረከት ኣንሳት ምዕራፍ ሐዲስ ፈትሐት እሉ ወዐባይ ሲናዶ ገብኣት እሉ።

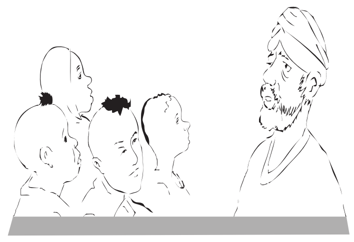

ምን ኤረትርየ ዐድነ ለልንእሽ ዐዶታት ዐለም

ገሌ መዐሉማት እብ ክሱስ ዐድነ እግል ንቀድም። እለን መዐሉማት እለን እብ ፍንቱይ ደረስ እዝን እግል ልክረው እግለን ወጀብ።

እብ አሳስለ ምን ክታብ ሶሻል ስታዲስ ናይ ደረስ ለረክብናሁ ሐብሬ፡ እርትርየ ዲብ እንክር ምውዳቅ-ጸሓይ በሐር-ቀየሕ እት ቀር-አፍሪቃ ለትትረከብ ዐድ ተ። እርትርየ እት ፍንጌ 12 ወ18 ድግሪታት ቅብለት ላቲትዩድስ፡ ዲብ 36 ወ 43 ድግሪታት ምፍፍጋር-ጸሓይ ሎንጊትዩድስ ትትረከብ። ሪም በሐር እርትርየ ሐድ 1216 ኪሎ ምትር ገብእ። ክምሰለ አዳም ለቀይመ እርትርየ ደውለት ንኢሽ እንዴ ኢትገብእ፡ ምን 193 ድወል ዐለም 96ይት ትትረረተብ። ርሕብ እርትርየ ሐድ 124,330 ኪሎ ምትር መረበዕ ገብእ። እሊ ህዬ ቅያስ ንኡሽ ኢኮን። እግል መሰል እለን ለተልየ እብ ርሕብ ምድረን ምን እርትርየ ለልንእሽ ሴዕ እሙራት ድወል ንርኤ፦

	ቅብለት ኮርየ	118,480 ኪሎ ምትር መረበዕ
	ቡልጋርየ	110,000 ኪሎምትር መረበዕ
	ኩበ	100,000 ኪሎምትር መረበዕ
	ሃንጋሪ	93,030 ኪሎምትር መረበዕ
	ፖርቱጋል	92,239 ኪሎምትር መረበዕ
	ዴንማርክ	43,094 ኪሎምትር መረበዕ
	ሆላንድ	41,526 ኪሎምትር መረበዕ
	ስዊዘርላንድ	41,290 ክሊሎምትር መረበዕ
	ቤልጁም	32,545 ኪሎምትር መረበዕ

ሰበት እሊ እርትርየ ዐድነ ንኢሽ እንዴ ኢትገብእ እግል ብዝሓት ስሙያት ድወል ለተሐልፍ ደውለት ዐባይ ተ።

መዐሉማት

- ንሳል አዳም እግል ጠምጠሞት ልልትነፈዕ እቡ ስመዕ ተ። ሰበት እሊ ንሳል እንክሩ ለሓር መሪር ጠምጠም ፈርግ እት ህለ፡ ጨውት ወእብ ዓመት መሌሕ እት ምግብ፡ ጥዑም ህዬ እብ እንክር ቀደም አው ምልምለቱ ፈርጉ።
- ዲብ ዐለም ለበዝሐ ሕሩፍ ለበ ህግየ ናይ ካምቦድየ እት ትገብእ፡ 74 ሕሩፋት ህለ እግሉ።
- ድሙ ሓኛት ጥዑም እግል ትፈርግ አው ተአዳውር ክምሰል ኢትቀድር ነአምር ገብእ?
- ዲብ ክል ሳዐት ሐድ ዎሮት ቢልዮን ሴላት ገሮብ እብ ብዕዳም ሴላት ልትበደሉ።
- 70% ምን እት ዐለም ለፈሬ ባምቡላታት ዲብ ሲን (ቺይና) ልትሸቁ።
- ፈረስ ምን ክሉም መጥብየት ለልዐቤ ዕንታት ህለ እግሉ።
- ሰኒ ለትትሐለብ (ወአት ቅዝር) እት ሐያተ ታመት 200,000 ክባየት ሐሊብ ተዐምር።

አጥዐሚቶ

አብ--- ስምዐኒ ሰሚር ወልዩ፡ አዜ ሰኣል እግል እትሰአለካቱ እሉ በለስክ ምን ገብእ፡ ለእለ ሐዜከ ሓጀት እግል እትዛቤ እግልካ ተ።

ሰሚር - ሰኒ ይበ!

አብ --- በገ አተንሲኒ፡ እንክ እለ ቤጨት፡ እንዴ ኢትሰበር እት ትፌትተ ስስ ምትር ሓልፈ ምን ትትበህል ከአፎ ወወዴከ?

ሰሚር---- አይዋ፡ እንዴ ኢትሰበር ምን ገጽ ለዐል አስክ ገጽ ተሐት ስስ ምትር ሓልፈ ትብለኒ ህሌከ?

አብ-- ኣቤ!

ሰሚር - ገጽ ተሐት ሰቦዕ ምትር ወፌተትክው። ሰበቡ ህዬ ለስስ እንዴ ኢትትሰበር እግል ትሕለፎም ሰበት ተ!

አብ - እላ ተ!

ሰሚር- ጃኢዘቼ ዲብ እዴዩ!

መራዐየት አንያብ አግሩዝ ወአጀኒት

አትሐዘዮት ሐሊብ

ሐሊብ አግደ ዔማት ካልሰዩም ቱ

ዓጭሞታት ወአንያብ አጀኒት አጊድ ልትጠወሮ። ሐሊብ ወፍገሪት ሐሊብ አግደ ዔማት ካልሰዩም ሰበት ቶም፡ እግል ዐቦት አጀኒት ምህም ቶም።

አንያብ ንእሽ-ልግበእ ወአንያብ-ዕብ እንዴ ኢበቅሎ ዲብ እንቡተት እት ህለው ካልሰዩም ለአትሐዝዮም። አግሩዝ ክምሰል ትወለደውመ ዑፉያም ትሩዳም ዲብ እንቶም ጀላብ እግል ልዕበው ካልሰዩም ምህም ቱ። ካልሰዩም አንያብ፡ ዓጭሞታት ወዕስር ዑፉያም እንዴ ገብአው እግል ልትጠወሮ ለነፌዕ መዓድን ቱ።

አግደ ዔማት ካልሰዩም

አግደ ዔማት ካልሰዩም ላቶም ነበሪት ጅብነት፡ ሐሊብ ውጩር(ርግኦ)፡ ብሮክሊ፡ ዘርእ ቀርፈ፡ ሐመሊት አክደር፡ ሐሊብ ሶየ ወእሎም ለመስሎ ቶም። ዋልዴን እበ ትትቀደሮም እግል አጀኒቶም እብ ካልሰዩም ርዙቅ ላቱ ነበሪት እግል ልመዉኖም ለአስትህል። እት አምዕል ክልኤ ክባየት ሐሊብ ወብዕድ ኖዕ ነበሪት እግል ልብልዖ ሀለ እግሎም።

አንያብ አጀኒት ትሩዳም ወዑፉያም እንዴ ገብአው ጀላብ እግል ልዕበው እግል ንትብው ለወጅብነ መምርሒታት፦

- አጊድ ዲብ አንያብ እግል ልልጥኦ ለቀድሮ ክምሰል ከረ ፈርያት ናሽፍ፡ ዘቢብ ናሽፍ፡ ሐለዋት ወእሎም ለመስሎ እግል ንቅረቦም አለብነ። ሰበቡ ህዬ ሐቴ ዶል ዲብ አንያብ ሐቆ ለጥአው፡ እግል ትሕጸቦም ቀሊል ኢኮን። ሰበት እሊ ጅነ እሊ ነበሪት እሊ ሐቆ ነስአ፡ አጊድ አፉሁ እንዴ መጭመጨ እግል ልወርክዮም ወጅብ፣

ፈርማጆ

- እግል ጠዓሞ ስከርያት ለቦም ነበሪት ክምሰል ሐለዋት አው ችኮላተ እግል ነሀቦም ኢወጅብ። እሊ ነበሪት እግል ነሀቦም ሐቆ አትሐዘ ህዬ፡ ዲብ ውካን ነብረ እግል ልግበእ ለሔሳቱ።
- ትቀደረ ምን ገብእ ምን ውካን ነብረ በረ ጠዓሞ እግል ነህብ ኢወጅብ አው ህዬ ሑዳይ እግል ነህብ ብነ። አጀኒት ስከር ለቡ ነበሪት ሐቆ በልዐው እግል አንያብ ለልአደሜዕ አሲድ ዲብ ወቅት ጠዓሞት ልትሸቄ፣

ጠዓሞ ክምሰል በልዐነ አንያብነ ነአንድፍ

- ክምሰል ከረ በናን ወማንጉስ ለመስሎ ፈርያት እብ ብዝሔ ስከር ምንመ ብዲቦም፡ እበ ትትቀደረነ አጀኒትነ ብዞሕ ፈርያት ወሐመሊት እግል ንመውኖም ለአስትህል። ምናተ፡ ጅነ እሎም ፈርያት ወሐመሊት ክምሰል በልዐ አጊድ አፍሁ እግል ልመጭምጭ ወጅብ። እሊ ህዬ ኖስነ እግል ንራቅቡ ለአስትህል።
- ሕነ አጀኒት ስከርያት ለቡ ዐሳይር ወጭመም ሕኔት እንጠልብ ኢፋልነ! ኢነሐዜ እግል ኒበል ወጅብ። እግል አጀኒት ክምሰል ከረ ሐሊብ፡ ማይ ውብዞሕ ስከር ለአለቦም ሐዳይስ ፈርያት እግል ነሀቦም ለአትሐዜ። ሙነት ሰኔት ምስል ነዳፈት አፍ እግል ትትመሳኔ ህሌት እግሉ። እሊ በህለት፡ ክል-ምዕል ፍርሸት መትነፍያት፡ አንያብ ለለአነድፍ ኬጥ እቡ አንደፎት፡ ንዙም ላቱ መርመረ አፍ ውድየት፡ ክሉ እሊ ምስል እንዴ ትጀምዐ ምን እግል ልምጸእ ለቀድር አሸዐሾት አንያብ ዳፌዕ እግልነ። ሰበት እሊ፡ አጀኒት ክል-ዶል እት ወቅት ጠዓሞ ልግበእ ወካን ነብረ አንያቦም እብ ዋጅብ ክምሰል ለአነድፎ እግል ነአክድ ሀለ እግልነ፣
- ሰሮም ገሌ አስርየት እግል ልጠዐሞ እንዴ ትበሀለው ስከር ልትሓበር ዲቦም። ምስል ሐኪም እንዴ ትጋሜከ አጀአኒት ምን ስከር ናግያም ላቶም አስርየት እግል ልንስኦ ለአትሐዜ።

ዔማት፡ ክታብ "ክንክን አስናን ህጻናትን ቆልዑን"

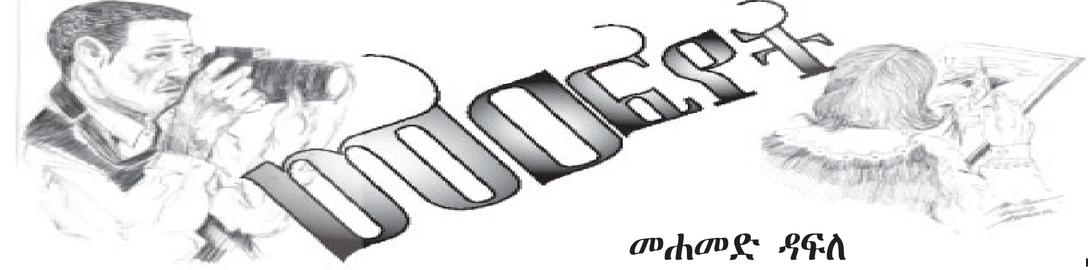

መሓመድ ዳፍለ

ዕሉም ኣሳር ወመፍሁም ዕላቀት ምጅተመዕ ምስል ድዋሩ

ኣብርሃም ዘርኣይ

ሓይሳም ወሓይሳት ቁርኣት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እተ ለሐልፈት ሳምን 1ይ ክፋል እሊ. መውዱዕ እሊ. ቅዱማም እግልኩም ኦኣልነ ዮም ህዬ 2ይ ወናይ ደንጎበ ክፈሉ እግል ንቀድም እግልኩም ቱ ከቅራኣት በኪተት እት እንብል እተ ታምም ጽበጡ ንዐዴኩም።

ተሐድያት እዳረት ዝሕረት ማይ እብ መቃብል መትናፍያት ገበይ ዓቅለት እግል ንርኣዩ ክም ብነ ለልሐብር ሐደስ እንዴ ገብኣ እግል ንርኣዩ፡ እብሊ. ህዬ ምስለ ሐልፈ ተጃርብ ምጅተመዓት ኤረትርየ እንዴ ትጻበጠ እሎም እት ጀዛይር ደህለክ ለትበነ ቅዱም መካዘን ማይ (ባስካት)፡ መርጃዕ እግል ልግበእ እግልነ እብሊ. ህዬ እብ ክሱሱ እግል ንታይን ወንድረሰ ምኑ ለአትሐዜ።

ጠቢዐታይ ንቃጥ ወ ድቁጣት ድዋር እግል ምጅተመዓት ወተሐድያቱ ለልአመጽእዉ. አሕዳስ እንዴ ገብአው፡ ቅዱም ምጅተመዓት እት ድዋሮም ለወድዉ. ተቅዩራት እበ ብዕድ እንክር፡ ዒን መትረይሖት ወፍጥር እሊ. ሐዲስ ግም እሊ. ቱ። እሊ. እቱ ለህሌነ ቴለል፡ ዘበነይት ዐለም ቴክኖሎጂ ዝሕሮታቱ ለልትርኤ እቱ ክፈል ታሪክ ወድ አዳም ቱ።

እሊ. ቴክኖሎጂ እሊ. ዝያደት እሊ. ምስለ ሐልፈ ናይ ለመድ አስሉብ ምጅተመዓት ዶል ልትሳነን፡ አተላለዮት ምጅተመዓት እግል አከዶት ለገብእ ዶር ምነ እትሊ. ዘበን ለህለ ተሐድያት ጋብእ ህለ።

ለህለ አግማም መትዐጃቦም፡ ወፍጥሮም እግል ርብሕ ምጅተመዓት ለነፍዕ እግል ሊደዉ. ሒለት ለወሰክ ቱ። ዘበናይ ሸክል መዲነት አስመረ እግል ለትፈናተ ቅርድ አድያናት አሳሰ ለከሬ ወእግል አግማም እብ ኔብረት ለልትፈጠር ናይ ለመድ ሐቂቀት ምስል ናይ ከደን መባትክ ምድር እንዴ አትጻበጠ፡ እግለ እብ ዋጅብ ጆሜትራይ ቅያሶም ጻብጣም ለህለው ሸዋርዕ እንዴ ሐቅፈ ለትዳለ፡ ክምሰልሁመ እግል ክድመት ወጅንሰ እስትዕማር ሀደፍ ለወደ መትካፋል በህለት zones፡ ለትነፈዐ እቡ ፍንቱይ እስባት ናይለ እት መአንበት 20 ክፈል ዘበን ለትርኤ ዐቦት ወሐዳሰ ምህነት ስታት መዲነት ቱ።

ሸክል ብነእ መዲነት አስመረ ዎሮት ምነ እት እዲነ ቅርዶም ለይአብደው ወተማሞም፡ እበ ናይ በዲር ዘበንያይ ሸክል ብነእ ዐለም እንዴ ገብአ ለትዳለ ወልአተላሌ ለህለ እት ገብእ፡ እሊ. ኖስ-ኖሱ ለትመቅረሐ ስታት ኖስ፡ እሻረት መቅደረት ፍጥር እንዴ አብረሀ፡ እት መጃል ሀንደሰት ወስታት መዳይን ለከድሞ አንፋር ክም መርጃዕ እንዴ ትነፍዐው እቡ፡ እብ ንየት ሳፍየት ወፍጥር-ኖሰ እግል ልጠዉሩ ሰድዮም። ምስል እሊ. ለልትመሳሰል፡ አግማም ኤረትርየ ውብዕዳም ቤጽሐት ለረይሕ መትመዳን እት አፍሪቀ እብ ዐመል ለትረአ እቱ ድዋር እግሉ እብ ዕንቶም እግል ልርአው ለቀድሮ፡ ናይለ ሐልፈ ዘበን ታርፌ ዱሉይ እግሎም ህለ። እት መዲነት ባጽዕ ለህለ ቅዱም መባኒመ ክፈል እሊ. መትአንባት ጥዉር መዳይን እት ገብእ፡ እግል እሊ. ሐዲስ ግም ለረይሕ ቱ። ምስል ናይ ለቀርበ ታሪክ ኤረትርየ ለልትጻበጥ ህዬ፡ እት ነቅፈ ወድዋራት ለህለ ኣሳር፡ ዕላቀት ምጅተመዕ ኤረትርየ ምስል መባትክ ምድር ለልአክድ ቱ። እግል ፍጥር ወባልሖት ኤረትርዩን መናድሊን ለሻርሕ ኣሳር ጻብጥ ለህለ ድዋራት መዲነት ነቅፈ፡ ምስል መትጻባጥ እስትራትጅያይ አትሐዘዮት ወመትነፍዖ እግል ዐስከርያይ ጋራት ለወክል ለትፈናተ መዳፍዓይ ክጡጥ፡ ኣካናት ኣማውር።ሎጆስቲክ ውብዕድ ክድመት እግል ትትሐዜ ለዐለት ናይ መስተቅበል ወጠን እት ዋቅዕ ለበድለ መአሰሳት፡ እት መባትክ ምድር ነቅፈ እንዴ ትወከለ ለትዳለ ሓጃት ፍጥር፡ ፍንቲት መሰል እት ንዳል ሸዐብ ኤረትርየ እንዴ ገብአ ምህመት ነቅፈ እበ እግል ልትጻበጥ ለቀድር ቱ። እበ ለኢልተምተም መንፈስ ለገብእ፡እትሓድ፡ከህላት፡ እስትሸሃድ ፈራሰት ውብዕድ ምስሉ ለገይስ ለወክል፡ እት ከብድ እሊ. ድፍዓት እሊ. ለልትረከቦ እት ብንየት ጅንስየት ወጠን ዶር ዐቢ. ለተልሀው፡ ሰዋልፍ ክፈል ናይ እሊ. ናይ ለመድ ውርስ ድፍዓት ነቅፈ እብ ግብኣቶም፡ ድዋራት ነቅፈ ዒን ዝክርያት ወርይሐት ለከልቅ ደርሰ እብ ቀሊሉ ለተሀይብ ዝሕረት ኤረትርዩን አግማም ቱ። እት ደንጎበ እትሊ. ክቱብ እሊ. ቃርብ ለህለ ጽበጥ ዝያድ ዕላቀት ምጅተመዓት ወድዋሮም እብ ገበይ ዕልም ኣሳር እንዴ ትረአ ኣካኑ እግል ልጽበጥ ለአመመ፡ እብሊ. ህዬ አግማም ኤረትርየ እህትማሙ እት ዕልም ኣሳር ወታሪክ እንዴ ትወቀለ እለ ወጠን ጻብጠቱ ለህሌት ዝሕሮታት ኣሳር ወፍንቲት አጅናሰ ጠቢዐት ለሸርሕ፡ ለትፈናታተ መባትክ እሊ. ምድር ወድዋር እግል ዓበዮት ለትበገሰ ገብእ። ዕላቀት ቅዱም ምጅተመዕ ኤረትርየ ምስል ድዋሮም፡ ምን እሊ. መፍሁም እሊ. እንዴ ትበገሰው እግል ለኣምሮ፡ እብሊ. ህዬ ናይ ሕበር ፈህም እንዴ ወቀለው ክል ክፈል ምጅተመዕ ኤረትርየ እት ናይ ለመድ ወጠቢዐት ታርፌታቱ እግል ልሓፍዝ ለአትሐዜ።

ምን ሒልየት ሐባብ ዐድ ህብቴስ እያሱ ወድ ህብቴስ እብ ክሱሰ መትአማን እግል መለህይ ለቤለየ ሕላየት ክእነ ትብል፦

መለህይነ ከደን ፋግራም እት ሕነ ቃዊ ላቱ ቀትሎ
ነፍስነ ሐቆ ፈግርፈት እት አጋይድ ነቀስዎ
አቅሰንሁ ምንገብእ መን ልብለናተ ትክህሎ
ወትጠለቀ ምንገብእ ድመልናመ ተአክሎ

መለህይ ለመለህይ አቡካቱ ምንዲ ጸንሕ ዲብ ባኩ
ምን ልተጌ እስእኑ ወምንዲ ዐርቅ ለልባሱ
ምን ሰፍሬ ኑብርሁ ወምን ልትወለፍ ትምባኩ

አቡከ መለህዩ ኢለክፎ ክም ብላይ
መይት ዲቡ መለህዩ ከበይእ ሐን ለኮክላይ
ወረይም ዲቡ መለህዩ ክልታለዮ ለአምሐራይ
ወዐግብ ዲቡ መለህዩ አዳም ልግበእ ወንዋይ

መለህይ ምንዲ ለሐዬ ግምሽ ኢልስሖቆ
ወመለህይ ምንዲ መይት እት ከደን ኢልሕዶጎ
ልሙቶ እቱ ወልቅተሎ ወሰኒ ልትላቦሶ።

ረመዳን ታይብ

ሕዱግ ስሌማን

10ዮት ሰነት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እብ ዕን ሸባብ ወሻባት

ዎሮ ምጅተመዕ ለዐበ ርዝቁ ወእንዴ ትመህጽ ለወልዱ ዝበድ ምን ለህሌ ሸባብ ሌጣ ቶም፡ ሸባብ እት ክል ወራትለ ምጅተመዕ እብ እዴ ዛይደትለ ብዕዳም እንዴ ትፈረረ እግል ለአውቴ አውመ እግል ለአብዱ ለትአቀድሮም ሒለት መዐነውየት ወገሮብ ለመልኮ ቶም። እትሊ እቱ ለህሌነ ዘበን ቴክኖሎጂ ወሐብሬ ህዬ ሸባብ ምህሙቶም እንዴ ትዐቤ ወትትርኤ ትገየስ ህሌት፡ እግልሚ እሊ ዘበን እሊ ዘበናም ሰበት ገብኡ፡ እዲናነ እት ሐቴ ንኢሽ ቀርየት እንዴ በደለው፡ ምን ጀፈር እት ጀፈር ምን አውስትራልያ አስክ ሩስያ አድ-ሕድ እግል ትርኤ ለትቀድር ወምን ቅብላት ለህይከ እግል ለህይ እት ገንሕ፡ “የሀው ሰኒ ሙያም ወሰኒ ማሰያም” እግል ሊበል ለአteቅደረ ምህዞ ለወልደው ቶም ሸባብ ዮም። ከእሎም ሸባብ እሎም ሐቆ ክእነ ገብአው፡ እት ክል እዲነ ለህለው እት ገሌ ጥዉራት ድወል ህዬ እት ተቅዩር እሊ እቱ ለህሌነ ዘበን ከድሞ ለህለው ሸባብ? ለልብል ሰኣል እግል ልምጸእ ጠቢዒቱ፡ እግልሚ ክል-ዶል እት ገበይ ዐቦት ለህለየ ወልሰዕ ምን ድብር ለኢትባልሐየ ድወል እቶም ለህለው ሸባብ ምህሙቶም እትለ ዐቦት እለ ለኢትትርኤ እግሎም ብዝሓም አንፋር እግል ለህሉ ሰበት ቀድሮቱ።

ለአማን እት ጥዉራት ድወል ለህለው ሸባብ ዝያድ እሎም ለሰሜናሆም ሸባብ አብካት ወመቅደረት ማል ሰበት ረክቦ ዝያድለ እት ድቡራት ወእት ገበይ ዐቦት ለህለየ ደወል ለልትረከቦ ሸባብ እት ምህዘት ወአፍረዮት መሻቀዩታት ቴክኖሎጂ ለህለው ምንመ ገብኡ፡ እትለ እንዴ አሰለፍነ ለሰሜናህነ ድወል ለህለው ሸባብመ እበ ትትቀደሮም እትሊ መጃል እሊ እዴሆም ቅድምት ተ፡ ምን ፍክር እት ወቀይ ለልትዐደው እቡ በሰር እት ባሰሮ ህሌነ ልብሎ ለህለው ቶም፡ እምበል እሊመ ለልትመሀዝ ምህዞ እብ ለትፈናተ አግቡይ እት እዴሆም ሰበት በጽሕ ምን መትነፍዐት እት መፍርየት እግል ልትበደሎ ሳዲሆም ህለ።

ከእተ አግደ ንቅጠትነ እግል ነአቅብል፡ እሊ እቱ ለህሌነ ዘበን ዘበን ሐብሬ ልትበሀል ብህላም ዐልነ፡ ሐብሬ ህዬ ዒን ክሉ ጋብአት እቱ ለህሌት ዘበን፡ ማል እብ ሐብሬ ልትረከብ ወበርክት፡ ዓፍየት እብ ሐብሬ ተዐቤ ወትትቀደም፡ ሲያሰት እብ ሐብሬ ተዐቤ ወትትረሸድ፡ ምህዞ እብ ሐብሬ ልትወለድ ወገናድል፡ ዕልም እብ ሐብሬ ልትረከብ ወፊይሕ ክሉ እብ ገበይ ሐብሬ ልትወቀል ወልትቀደም ብህላም ዐልነ፡ እሊ ሰበት ገብአ ክሉ እት ሐንቴሁ ኡቱዩ ለህለ ዘበን ቱ።

ክም መሰል እግል ንንስኡ ለእንቀድር ዶር እዕላም እትሊ ጋር እሊ ቱ፡ እዕላም ዮም ለልዐርዩ ሸቅል ይህለ፡ እግልሚ እት ሐቴ ካልኢት ሐቴ ከሊመት እብ ገበይ እዕላም እንዴ ትቃኔት ዶል ፈግር ደውለት እብ አካነ እግል ተዐምር አውመ እግል ትደምር ለትቀድር እቱ ደረጀት ባጽሐት ህሌት። አዳም ዝያድ ለገብአት ወራቱ እት ሐብሬ ለተንከበ ጋብእ ህለ። እንዴ ሐብሬ ኢረክብ ህዬ ለገብአት አምዕለይት ወራቱ እግል ለአግዴ እተ ለኢቀድር ደረጀት እብጽሑ ህለ። እት ምግባይ ምፍጋር ጸሓይ ለህለ ሕሩባት እብ ገበይ እዕላም ልልዔ ለህሳ ቱ። ወእት እዲነ ገብእ ለህለ እትፋቅያት ሰላም እብ ገበይ እዕላም ለትረከባቱ። ከእሊ ድቁብ መሻቀዩ ዶል ተሐዜ እት ስም ወዶልመ ህዬ እት ጥዑም እግል ትብድሉ ለትቀድር እዕላም ሕናመ እት ከብዱ ነሐምብሰ ሰበት ህሌነ፡ እንዴ ተዐንደቅናሁ እግል ንዳፍዕ እቡ ሐቆ አገብአነ እት መቅደረት ወፊህም ሸባብነ ሰበት ልተንከብ፡ ሸባብ እትሊ መጃል እሊ ለህለ እግሎም ፊህም እንዴ ትወቀለ እት ክል ወራት እግል ለህሉ ዋጅብ ቱ።

ኤረትርየ ዐድናመ እበ ትትቀደረ ምስል እሊ ዘበን ቴክኖሎጂ ወሐብሬ እግል ተአሳድር ምንመ ኢቀድረት፡ እብ መልሃየ እት ታክብ ለባጽሐተ ህሌት ደረጀት እት መጃል እዕላም ደሐን ተ እግል ኒበል እንቀድር። እግልሚ እንዴ ትከተበ ለልትወሰቅ፡ እንዴ ትቃና ለልትሰመዕ ወእንዴ ተዐፌ ለልትርኤ መጃላት እዕላም ሰበት መልክ ቱ።

እሊ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ እብ ገበይ ሸበከት ኢንተርኔት ምስል እዲናህ እግል ትትሓበር ለሰደያመ ክፈል እዕላም ምጅተመዕ ቱ። ምን ለልትሰመዕ ወለልትዐፌ ለልከተብ ሰበት ልትወሰቅ እትሊ መጃል እሊ ህዬ ሒለት ዳርሳም ሸባብ ምህመት ዐባይ ሰበት ተህሌ እግለ፡ እትለ ንቅጠት እንዴ ተንከብነ እግል ንናቅሸ ክም ብነ ለአትፋቀደት መናሰበት 10ይት ሰነት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እት ዮም 10 ማርስ ሰነት 2018 ለገብአ መሐበር ጎማት እቱ እብ ዋድሕ እግል ልትአከድ ቃድር ህለ።

እሊ ዘበን፡ ዘበን ሐብሬ ሰበት ገብአ ምስል ዐለምነ እብ ዓዳትነ፡ ደያናትነ ሰዋልፍነ ወብዕድ ዝሕሮታትነ እግል ንሄርር ወመትቀዳም ሀገጊትነ እግል ነአክድ ለትሰዴ ዳርሰት ወምህዘይት ሒለት እግል ተህሌ ለልትላኬ ዘበንቱ፡ እትሊ ምስል ክል ካልኢት ልትባየእ ለህለ ሐሩባት ዓዳት ወሰዋልፍ ምጅተመዕ ለትዳፍዕ ገለብ እንዴ ገብአ ለክድም ሸባብ ዝያድ ለገብአ ነፈር ልትሐዘው ህለ።

እተ መሐብር ጎማት ለሐድረው ሸባብ ወሻባት እብ ዕምር ወደረጀት ተዐሊም ለትፈናተው ምንመ ዐለው፡ ፈሀሞም እት መጃል ሐብሬ ሐቴ ሰበት ዐለት፡ ለመናሰበት እንዴ ትነፍዐው፡ እግል ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለነፍዕ ንቀጥ እት ቀደሞት ይሐወነው፡ እግልሚ እለ ጀሪደት እለ እብ ንሳሎም እንዴ ትሣጌት፡ ከሊመተ ለኢትመይት እንዴ ኢትገብእ፡ ከሊመት ወሰዋልፍ መትሣግየተ እንዴ እቱ ሓፈዘት ታሪክ ሰዋልፍ ወእሱል ቀዳምያም ክም ዝሕረት እንዴ ሐየበት፡ እት ብዕዳም እግል ልትዐዴ ለትሰዴ ወሲቀት ዳይመት ሰበት ገብአት፡ እበ ህሌት እግሎም መቅደረት እግል ዐቦት ለሰዴ ንቀጥ ሰኒ እንዴ ቀደመው ገሌሆም እንዴ መጃምያም ወከለው ለአቀሩቡ እት ህለው፡ ገሌሆመ ፍክሮም ወረአዮም እብ ገበይ ሸዕር ወሕላይ ሓለፈዉ ዐለው።

ሻበት እሙነ ሙሰ ምን ንእሻ ምስል እዕላም ለዐቤት ሻበት ሰበት ገብአት፡ መጃል እዕላም እት ደመ ለትሓበራ ቱ። እሊ ክእነ እት እንቱ እት ብዕድ መጃል ምንመ ትትፈረር ምኑ፡ ክል ካልኢት ተሐስስ እቡ ለህሌት ተ። እብሊ ህዬ ምስል ብዕደት ወራተ እንዴ ጨምረቱ እግል ትሄርር እቡ ቃድረት ለህሌት ሻበት እግል ኒበለ እንድር።

ህተ እት መናሰበት ጌማም 10ይት ሰነት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ሸዑረ እብ ገበይ ሸዕር “ኤረትርየ ሐዳስ” እበ ልብል አርእስ መበገሰ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ፡ መዳንን ለእግሉ ደንን ወመዋል ለእግሉ ትፈግር። በሐር እንዴ ተዐዴት እብ ገበይ ሸበከት ኢንተርኔት ለትበይኡ አድሁይ ወለተህይቡ ደህይ ክሉ እብ ክርንተ እተ መናሰበት ሓድራም ለዐለው ዕዙማም ጋሻ እግል ተአብጽሕ ሰልፍ ምን ዕዙማም ለዐለው ሸባብ ወሻባት ገብአት።

እሊ ለልሐብሩ ምን ለህሌ እለ ጀሪደት እለ ዝያድ እግል እሎም ሸባብ ወሻባት ለትትበጽሕ ክምታቱ ለልአክድ።

ግረ እሙነ እብ ዕምር ምንመ ነአሸየ እት መስተቅበል ዐጃይብ እግል ልሸቀየ ለቀድር ሻባት ክም ተን ለአከደየ ነጅላ መሐመድ ሰዒድ ዑስማን ወአማል መሐመድ እድሪስ ለመድ ቅራአት ምጅተመዕ እግል ክቱብ ወጀራይድ ወእብ ፍንቱይ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እግል ልዕቤ ወልትቀደም እግል ልትጠወር ለቡ ፊህም እግል ለህሌ እግልነ፡ እበ እንዴ ኢልትፈሀመከ ምክ እግል ሊበእ ለሰዴ ብስር ፈን ሰበት ቀደመያሁ፡ ክል ነፈር እብለ እት ልሰሐቅ ወእብለ ህዬ ርሑ እግል ልሰአል ለአቀደረ ጽበጠን እለን ናይ ዮም አግሩዝ ፈጅር ላኪን እት 20 ሰነት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ መስኡልየተ ለረፍዐየ ሻባት እንዴ ገብአየ መቅደረተን ወፍጥረን እትለ ጀሪደተን ክም ለአርእያህ ደማነት ብዬ፡ እግልሚ እትሊ ዕምር እሊ ወእትለ ደረጀት እለ ፊህም ቅራአት ጀሪደት ወእብ ፍንቱይ እለ ለእብ ሂገ እመን ለትዳሌ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ብጉሳት ሰበት ህለያቱ።

ሻብ መሐመድ እድሪስ አድም ነፈር ቅዋት ድፈዕ ቱ፡ ህቱመ እብ ክሱስ እለ ጀሪደት እለ ወለገብአ መሕበር እበ ከሰሰ እብ ከሊማት ቀዳምያት ወፈልፈሰት ለትዓረረት ሸዕሩ እንዴ ጾብጠ ማጽእ ለዐለ ሻብ ቱ፡ ለሸዕሩ እት ብዕድ ዐዋሚድ እለ ጀሪደት እግል ልትቀደም እግልነ ሰበት ገብአ፡ እብ ክሱስ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለህቤናቱ ረአይ እቱ እግል ንትዐዴ ብኩም፦ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እግልነ ሸባብ እብ ዓመት ወእት ቅዋት ድፈዕ ለህሌነ ህዬ እብ ፍንቱይ ዒን ክሉ ተ፡ ጋራትነ ለተሀርስ፡ ሓለት ዐድነ ለተሐብረነ ወዓዳትነ ለተአደርሰነ ዒን አምር ተ። እሊ ሰበት ገብአ አነ እግል ኢትሕለፊኒ እብ ናዩ መባደረት ክል ጥበዐት እግል እርከብ ለእቀድር እበ ገበይ ቡሱር ዐልኮ ወህሌኮ፡ እለ ገበይ እለ ህዬ ብዕዳመ እግል ልትነፍዖ እበ እንዴ እቤ እት ነቅፈ ለህለው ሸባብመ እለ ናዩ ገበይ እግል ልተለው ጅህድ ወዴኮ፡ ምናተ ክምሰለ ልትሐዜ ይዐለ፡ ሰበት እሊ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ናይነ ሸባብ ሰበት ገብአት ክል ሻብ እግል ልርከበ እብሊ ህዬ መቅደረቱ እግል ልዓቤ ወልሻርክ እተ ምህምቱ ቤለ።

ሻብ ሰዒድ መሐመድኑር ቀይሕ ወድ ቀይሕመ ምን ቅዋት ድፈዕ ኤረትርያቱ፡ ህቱመ እብ ጀህቱ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እት ክል ድዋር እግል ትብጸሕ ወሸባብ ምነ እተ ለህለ ዝሕሮታት እግል ልትረዘቀ ኖሶም እተ እለ ህሌት እንዴ መጸወ እግል ልትዛበወ እንዴ ትፋኑ፡ እግል ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለትሸርሕ ሸዕር ምነ ቀደመው እግለ ሸባብ ገብእ ዐለ።

ሻብ ፈናን ወሰሕፊ መሐመድ ዳፍላ ምነ እት ዐቦት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለከድሞ ሸባብ ቱ፡ ህቱ ምስል መጅሙዐቱ ለናቀሸ እቱ እግል ዐቦት ጀሪደት ትግራይት ለነፍዕ አራእ እንዴ ጾብጠ እት መሰረሕ ለዐርጋቱ።

ምነ ቀደመዩ ንቃጥ ገሌ ዶል እንርኤ፡ እት ዐሙድ ለልትከተብ አስማይ ኬትበት ወዕንዋን ዓሙድ እት ራትዕ አካናቱ ምንገብእ፡ ሰወር እተ ራትዕ አክናቱ ምን ልአቴ፡ ሸክል ሎጎታት ዎሮ ምቅይስ ምን ልትሀየቡ እግለ ጀሪደት ለሸክል (ላይ ኣውት) ለወዴ ነፈር እግል ልህሌ፡ ትሉሉይ ኮርሳት ወተሐይስ ተሓምቅ ምስል መሸክለት ብዕዳት ጀረይድ እግል

ልግበእ፡ ለልብ ወብዕድ ንቃጥ እንዴ ቀደመ፡ እግል ዐቦት እለ ጀሪደት ክል ሻብ ረአዩ ወፍክሩ እግል ለሁብ ረአይ ምሸተርከት እግሉ በክት ፈትሐ።

ሻብ ደክቶር ሳልሕ መሐመድ ሰዒድ (ነግዓይ) እብ እንክሩ እብ መጅሙዐቱ ለትረከበ ንቃጥ እግል ዐቦት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እንዴ ጾብጠ እግለ እተ ጌማም ሓድራም ለዐለው ምሸተርከት ለቀደመ ዐለ፡ እት ጀሪደት ለህለ ዐዋሚድ እግለ ከሰሱ ክፈል ምጅተመዕ ለነፍዕ ወለወክል እግል ልግበእ በህለት ናይ ሸባብ እግል ሸባብ ለከሰሰ መዋድዕ፡ ዓሙድ አጀኒት እግል አጀኒት ለከሰሰ አጣዓሚቶ ወብዕድ ሐካኪቶ ወለመሰሉ፡ ወሐዳይሰ ዐዋሚድ ክም ከረ እግል ቄርአት ገበይ ነቅድ ለልአጠፍሕ፡ ወብዕድ እግል ለህሌ እተ ምህም ወእግል ትትቀም ለሰዴ መርበይ ክምቱ ወሰከ።

እብሊ ህዬ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ

እተ እት ተዐሊም ለህለው ሸባባት እግል ትብጸሕ ውዛረት ተዐሊም፡ እት ሸቅል ለህለው ህዬ እብ ገበይ ብዕዳት ውዛራት ወመሓብር ክምሰልሁመ አፍራድ ዶሮም እግል ልዓቡ ምን ክል እተ መናሰበት ሓድር ለዐለ ሻብ ለቀርበ ወሲያኣት ተንከረ።

ጌማም 10ይት ሰነት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እብ ዕን ሸባብ ዶል ትርኤት፡ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ እግል ትትቀደም ወመጦር ሰናተ እግል ትግበእ ሸባብ ክም ናዮም ምህመት እንዴ ረአወ እግል ልክተቦ እተ፡እግል መሳክበት ትብጸሕ ሰምነ እግል ሊቦለ፡ ወእንዴ ቀርአወ እግል ዐቦተ ለሰዴ እብ ዕን ነቅድ ለቀርብ መሻረከት ፍንቲት እግል ሊደው እተ ክም ወጅቦም ለአከደት መናሰበት እት እንተ ትረከበት።

ሕበርሽ

ልባብ

ዎሮት ከእብ ገበዩ ሌጠ ለአሴርር

ሐቴ ዓይለት እግል ትትፍሰሕ አሕድ እንዴ ጸብጠት አስክለ ብሩር ትፈረረት። ሐር ነብረ እግል ትበለዕ እብ ሕበር እንዴ ተዐገለት፡ ወክሉ ባለ እተ ነብራሀ ዋድየቱ ዲብ እንተ። አመተ ለይዐለት እለ ወድ ሰነት ወሰር ለገብእ ጀኔታይ እት ልሸሕግ ጠበሸ እንዴ ቤለ እተ ጢሾሀ ምስሎም እንዴ ተዐገለ እት በሌዕ አንበተ። ለጅማዐት እሊ ጀኔታይ እት ክም እለ መስል አካን ወእት ከደን ብራቁ፡ ወአዳም አለቡ ምስሉ ክም ረአዉ ሰኒ ትፈከረው።

ለድግለሊትለ ዐድ ሰኒ ረሕመት እቱ ወዶል ከልቅመቲት አሰር ልቅመቲት እት ለውሽ እሉ ወእት ተአበልዐ ወተአሰትዩ አንበተት።

ገሌ ምነ አንፋርለ ዐይለት እንዴ ጌሰው እትለ ባካት አዳሙ ምን ረክቦ እንዴ ቤለው ተሐት ወለዐል ቤለው፡ ምናተ ዎሮትመ እግል ልርከቦ ሰበት ኢቀድረው፡ ሰሮም ጅን ቱ ገብእ አዳም እንዴ መስለ ሑቡሮም ሀለ ቤለው ወእግለ አቦቶም ተረግ እግል ተአብሉ ጠልበው ምነ። አቦቶምዲ ሰምዖም አቤት ወእተ ጀኔታይ ሕንኮኮ እንዴ ገብአት ተአበልዐ ወተሰትዩ ወአስክ ምስእላዩ መጽእ እብ ዛይደት ረሕመት ምስለ ጸብጠቱ።

ምድር መሰ፡ ወለዐይለት አስክ ዐድ እግል ትዒር ትዳሌት። ለጀኔታይ ህዬ ሐቀለ ነብራሁ ለእለ በልዐ እት ሰካብ ሰኒ ትሩድ ትከረ። ለድግለሊት ምስልነ እግል ንንሱኡቱ ቴለቶም፡ ምናተ ለብዕዳም አንፋርለ ዐልይለት መትከባተ አበው፡ ወእግል አቦቶም፡ በልዐ ወሰተ ወሰክብ ሀለ፡ ምን እሊ ወኬን ሚ ለሐዜ አዜ፡ ሐር ህዬ ዐይለቱመ እት ተሐዝዩ ትመጽእ ትገብእ ምን ኣመረ። ወምን ኣመረ የምክን ጅንመ ገብእ ኢኮን፡ ጀነ እብ ደሐኑ ምን ገብእዲ እሊ ከደን ብራቁ እብ አየ እግል ልምጽኡ ወቀድረ፡ ሐር ህዬ ጅን ገብአ ምን ገብእ ሕነ እብ እዴ ኖስነ እንዴ ረፍዐነ ሸፍርነ ነኣትዩ ቤለው። ለድግለሊት ሐቀ እሊ ሀገጊትለ ውላደ እንዴ ሰምዐት ትም ትቤ። ዐድ ክም ዒርነ ፖሊስ እግል ነአስእል እሉቱ ወከፎ ክም ልትቃርሕዎ ሀቶም ኖሶም ለአምሮ ቤለው።

ለእሲት ድግለሊት ለጀኔታይ ተማም እንዴ ነጸፈት እሉ ሰኒ ከድነቱ ወእተ ምትክራሩ እት እንቱ እብ ረሕመት እት በኬ ዲቡ ተ ከደኑ እተ ባዶብ እብ በይኑ እንዴ ሐድገዉ አስክ ዐዶም ትወረበው ምኑ።

እት ቀደሚሆም አስክለ መርከዝለ ፖሊስ እንደ ሸክፈው ለጋር ደግመው እሎም። ወለጀኔታይ ወለ እተ ሀለ አካን አስአለዎም። ወዎሮት ምነ አንፋርለ ዐይለት አነ ምስልኩም እንዴ ጊስኮ ለአካኑ ኖሼ እግል እምረሐኩም እታቱ ቤለዮም።

ምዕል ሓሪት ምድር ክም ጸብሐ፡ ለፖሊስ ምስለ እናስ አስክለ አካን ለጅኔታይ ዐለ እተ አግወሐው፡ እተ ምትክራሩ እት ሰክብ ጸንሐዮም። ፖሊስ እትለ ባካት ተሐት ወለዐል ቤለው፡ ወሐር አሰርለ ምሽሓጉ እንዴ ተለው እት ለሐዙ አንበተው። ሐቀ መሳፈት ረያም ጌሰው ለቦሊስ ሐቴ መኪነት ድሩግት ረአው። እንደ ቀርበው ምን አቅመተው ሰዋግለ ዐረብየት ወእተ ባኩ እሲቱ ማይታም እት እንቶም ጸንሐዎም። ከለሓድሰት ተማም ክም ትፋጠነወ ቀደም ገሌ አምዔላት ክም ሐሰለት፡ ወለጅነ አምዕሉ እንዴ ደሐረት ምነ ሓድሰ ክም ነገ ኣመረው። ዐጃይብቱ ረቢ ህሌከ ለቤለዩ ዎሮትከ እብ ገበይ ልሄርር።

ለለአትፈክር ሐቃይቅ

ዲብ እለ ናይ እዲነ ዘሕመት፡ እት ክል ምዕል የም ለአለቡ ሐብሬታት እብ ክሉሰ ጁቅራፍየት ሲያሰት ወዓፍየት ልትቤበር። ምናተ ሕናዲ ብዞሕ ኢነአምሩ ወምን እሊ ወኬንመ ሰሩ ሰኒ ጋነ ገብእ እትነ። ክምን እለን ሐቃይቅ እለን፣

- አንጃብ እት አፍ ሌጠ ኢኮን ለበቅል፡ ሀቱ እት ካልእ ከፈፍል ገሮብ ክም አንፍ ዕን ወአስክ እት ሐግነትመ እግል ልብቀል ቀድር። ወእሊ ህዬ እብ ሰቡብ ገሌ ሕባዋ ለትፈናተ ሴላት ወሕባካት ለከምክም ቱ ለጀሬ።

- ዲብ ዓስመት ፈረንሰ ሐቴ መቅበረት ዐጭሞታት 6 ምልዮን ነፈር ለትከምክም ህሌት። ወእብሊ እለ ለዐቤት መቅበረት እትለ እዲነ ትገብእ። ሕኩመት ፈረንሰ እግል እለ መቅበረት እለ ብዞሕ እህትማም ሰበት ተሀይበ፡ እት ሰነት 2014 አትሳነዮት ዋድየት እተ ዐለት።

- ካልእ ምን ክም እሊ ለመሰል ሐብሬታት ለትከምክም ቃእመት ለትነሰአት መዕሉመት፡ ረኢስ ውዘራእ እስራኤል ለዐለ ዳቪድ ቀርዮን፡ እግለ ወድ አልማንየ ላቱ ዓልም አልበርት ኤንሽታይን ረኢስ እስራኢል እግል ልግበእ ጠለብ ቅዱም እቱ ዐለ፡ ምናተ አልበርት ኤንሽታይን እግል እሊ ጠለብ እሊ ኢትከበተዩ።

- ዲብ ያባን ህዬ ጀዛይር ካምላት ደመሚት ዕልበን ምን ዕልብ ውላድ ኣደሚ ዲብ እለ እዲነ ለነብሮ እብ ሰሰ ዕጽፍ ለበዜሕ ለነብረ እተን ህለየ። ወዘያድ ክለን ለትትአመር ህዬ ጀዚረት አሺማ ተ።

- ዲብ አምሪካ ኖሱ፡ ውልያም ፍሊፕ ገሌ ምነ እት እዲነ እሙራት ወክሉ ለሸቄ እበን ናይ ሐረከት እሻራት ወላፍታት መሀዘ። ምናተ ሀቱዲ ዲብ ክለ ሐያቱ ሐቴመ ምዕል ሰዋግት ዐረብየት እግል ለኣምር እንዴ ኢልትዐወት ሓለፈየ።

- ዲብ ሰነት 2011 ዎሮት ሐኪም አንያብ ላቱ ሐቴ ምን አንያብ ጆን የን ለልትበሀል ፈናን እብ መዛየደት እብ ዐውል 30,500 ዶላር ትዛበ። ሀደፋ እሊ ውዳይ እሊ፡ እት ወቅት ሓር ለነወውያይ አሲድ ናይለ ኒብ እቡ እንዴ ትነፈዐ፡ አክል ሕድ እግል እሊ ፈናን እሊ ለትመሰል ንስከት እግል ለአትዳሌ ምን ሐዛ ቱ።

መንፈዐት ብዝሕት ለቡ ነሳዬሕ

- እግል ብዝሓም አተንሴ፡ ወምስል ሑዳም ተሃጌ።
- አባጌዕ አባጌዕ ምን ኢትገብእ፡ ከራይመ ከራይ ወኢገብአት።
- ገሌሆም ዔብ ትረፍያም እት ህሌት፡ ገሌሆም ህዬ ሕሽመት ትከርዮም።
- ሕነ እግል ብዕዳም ሐሪድ ወቅታል ነአደርሶም፡ ሐር ለደርሰ ክም ቄበዉ ዲብነ ጀሩቡ።
- ወለት አንሳይት ዲብ እለ እዲነ እምበል እናስ ሐቴመ ኢትትሸነህ፡ ሐር እሉ ክም ረከበት ክለ ለእለ ትትሸነህ ምኑ ተሐዝየ።
- ግሉል እግል ርሑ ዓቅል ትመስል እቱ፡ ምናተ ዓቅል ላቱ ነፈር ርሑ ግሉል ትመሰል እቱ።

መዕሉመት

- ወድ ኣደሚ አክለ ደረጀት ፈጣነቱ ትወቀለት ተ፡ ለምን ብዕዳም ትሳድፉ እሃነት እት ለአመሸሸ ምነ ወበሊሰ እት ከለአ መጽእ፡ እሊ ህዬ ሀቱ ሐሊት ሰበት ሰአነ እንዴ ኢገብእ፡ ሀቱ ዐደድለ እሃነት ወጅህ እቱ ሀለ ነፈር አክል ሕድ ሰበት ለአምር፡ እንዴ አምሸሸ ምኑ ሕሽመት ርሑ ለዐቅብ ወምነ ገበዩ ሸክፍ እሉ። ነፈር ፋጥን እሃነት ብዕዳም ኢልትሃለግ እተ ወእግል ልብለስ እታመ እብ መሕገዝ ኢልሸዕር፡ እሊ ህዬ ለእለ ወጅሆ እቱ ህለው እሃነት ሀቶም ዐደድ ሚ ክም ቶም ለተሐብር ሌጠ ሰበት ተ።

ተበሰም

ዎሮት ግሉል እግል እሙ እንዴ ነቅመ፡ ይመ ዮም ላተ ሰኒ ፍርሒ እግልኪ ቤለየ። ሀተ ህዬ ፋሬሕ ለአስእለከ ክሚ ረከብከ እግልዬ ወልዩ? ቴለቱ። ሀቱ ህዬ ሬሲቨር ትዛቤኮ ቤለየ። እላቱ..ከረቢ ሰዴከ ኢኮን፡ ምናተ ለማል ለእቡ ትዛቤካሁ ህዬ ምን ኢያ አምጸእካሁ? ቴለቱ። ሀቱ ህዬ እት ልትፋወሽ.. እግለ ተለፍዝዮነ አዝቤኮ ቤለየ።

በህል

- አዳም ብዙሕ እንተ ምኖም ሰበት ተሐይሰ ሌጣቱ ለለአቡከ፡ ከ ባል ኢተሀቦም ዐውቴከ ሌጠ አተላሌ።

- አደብ ሰኒ ለሔሰ እት ወቅት ቅያብነ ለዳፌዕ እግልነ ሰላሕ ቱ።

- ምስጢር ለውቀት እተ እሉ ንትሸነህ እንዴ ኢገብእ፡ እብለ እት እዴነ ህሌት ዶል ነአገኤዕቱ ለልትረከብ። ሸንህት ወድ ኣደሚ ቅያስ አለበ።

- ሐምቅ ላቱ ነፈር አባይ ሐዮት ወምጅተመዕ ሐቀ ገብእ፡ በክት ረክበ ምን ገብእ እት ከራይ ሳርዐት እግል ልትበደል ቀድር።

በህል እ'ሙራም

- "ለውቀት እት ጠምጠም ፍሬ ወቀይከ ወለእሉ ሰርገልገ መጻግም ወእተ እሉ ወዴከ ጸገም ወለእለ ክዔከ ለህበት ለትረክቡ ሰሩር ወፈርሐት ተ ልትረከበ።" (ሮዝፈልት)
- "አደብ በህለት ምን ነፍስከ ዶል ተአስተሕዬ ቱ" (እፍላጦን)

ጣዓሞ

"እት መከማትት ለገብአት መሲበት በክት ዐቢ ሀለ።" ከእለ እዲነ ደብር ወቀላቅል ሰበት ተ፡ ደርገገተ ምን ገብእ ክም ወአተ ሐቴ ዶል ገርመሕ ኢቲበል። ለገብአት ሓድሰት ምስምሰ ወጅህት ክም በ ኣምር። እለ አማን እለ ህዬ በዐል ዐቅል ፈዳብ ወነፍሰ ሃድአት ሌጠ ፈጥነ። እለ ምስምሰ እለ እተ መከማትተ የም አለበ ረሕመት ወሕክመት ክም ሸምል፡ ምናተ ቀደር እንዴ ገብአ ለተየልል እለ ገበይ እለ እግል ልተሌ ክም ትቀሰበ ፊህም። ከእንተ አዜ እተ መከማትትለ ምሲበትከ ለሀለ በክት እሰዉቱ ፈትሹ፡ ከረከብካሁ ምን ገብእ፡ እምበል ሸክ ለምሲበትከ ዲብ ዐቢ ብዶሀ እግል ትበድላ ክም ቱ ሸክ ኢትውዴ።

ዝበድ ዘያታት

ለመረ ተየልል እዲነ፡ እንተ ምነ ሕጉዝ እትከ ላቱ ወእንታመ ምኑ ወለዐል ሕጉዝ እቱ ለዐልከ ነፈር ዶል ተአረይም፡ ወአስክ ያሬት ኡሙር ምስሉ ምን ይዐሌ ለትብል ደረጀት ትበጼሕ ቱ፡ እለ ትዕሰ እለ ህዬ ሰበት ሀቱ ምስምሰ መጢጠትከ ገብአ እንዴ ኢትገብእ ዐደድ ለአመጠከ ሰበት ረይሔካ ቱ።

መሕበር ጎማት ኤረትርየ ሐዳስ 10ዶት ሰነት

አሰይድ ሰለሙን በርሄ

እት ዮም 2 የናይር 2008 ሰልፋይት ጥብዐተ ለአስተብዴት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ፡ ሄራር ዑቅድ እት ተጃርበ እግል ትቀይም፡ እት ዮም 10 ማርስ 2018፡ ዲብ ቃዐት ‘ሃገር ሚድያ’፡ ምን አቃሊም ለትወከለው፡ ሰብ ሰልጠት ሕኩመት፡ ኬትበት፡ ቄርአት፡ ዳርሳም፡ ዕጋል ዐባዩ ወሕሱራም ለአሻረከ መሕበር ጎማት ወዴት።

ኤረትርየ ሐዳስ እትሊ ሄራር 10 ሰነት፡ ለዐለ እለ ጀዋንብ ፈዳብ፡ ነዋቅስ ወአግቡይ ተውዝዐ እግል ተአጥፌሕ ለሀደፉ፡ ምስል ቄርአት፡ ኬትበተ ወብዕዳም እት ህግየ ትግራይት ለልትሐሰሮ መሻርከት ለሐቅፈ

ኣሰይዶ ዳንኤል ዑቕቤ

መሕበር-ጎማት ትወዴ እት ህሌት፡ ዝያደት እግል ደቅበ ለሰዴ አረእ፡ ክምሰልሁመ ለዲብ ተውዜዕ ህሌት እለ ሰበር ጀላብ እግል ትትዐዴ ለሰተተ ዝያድ 60 ነፈር ለአሻረከ ዐለ።

እተ እግል ሐቴ ምዕል ለገብአ መሕበር-ጎማት፡ ሕሱራም ዳርሳም ወዕጋል ህግየ ትግራይት፡ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ጠውር ወቀደም ለአብል ለቤለዉ፡ እት 4 መጃሚዕ እንዴ ትካፈለው ልግበእ ወእብ ረአዮም ወፌናታቶም፡ ሐበት ኢጠምዐው ምን። ክምሰለ በዲር ታቴ ለአበለው፡ ዮም ሐቆ 10 ሰነት ለቀደመዉ አፍካርመ፡ እት ዐቦተ ወሸንገሎተ አሳስ ትሩድ ወለኢትትቀንቀን ሸከረት ክም ገብእ አኪድ ቱ።

ለበርናምጅ እብ ዝክረት ሹሀደአ ክም አንበተ፡ ለትፈናተ ከሊማት ትቀደመ። መዳልያይ ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ አሰይድ መሐመድ እድሪስ መሐመድ እተ ቀደመየ ከሊመት፡ “ቀደም ዐሰር ሰነት እትለ ዮም ጅምዓም እተ ለህሌነ ቃዐት ሃገር ሚድየ እንዴ አምሐበርነ፡ እተ እብ መናሰበት ዕግል ትግራይት እት ዔማት አክባር ለወዴናሁ መሕበር ጎማት፡ እት ታሪክ ክትብት ወቅርእት ትግራይት ዲመ ለትነብር ምስዳር ትነሰአት። ምን እተ መሕበር ጎማት ለሀይ ለሐልፈ ፌናታትለ ህዬ ውዛረት እዕላም እብ ትግራይት ጀሪደት እግል ትጥበዕ ለልብል ዐለ” ክም ቤለ፡ ለስታት ወፌነ ወዕለ እተ ዶሉ ውዛረት እዕላም መስኡልየት እንዴ ረፍዐት ጀሪደት ክም ትዳሌ ክም ወዴት፡ ወእብሊ ኤረትርየ ሐዳስ መጦርለ ቀደሚህ ልጠበዐ ለዐለየ ሰለስ ጀራይድ ወጠን እንዴ ትረተበት ራብዐይተን ክም ገብአት፡ እለ ምስዳር እለ ህዬ እት ታሪክ ትግራይት ምስዳር ዐባይ ወእግል አግማም ክብት አው ሜራስ ክም ተ ወደሐ።

ኤረትርየ ሐዳስ ህዬ እግል ኩሎም ክቱብ እግል ልታይኖ ወልባሕሶ ለልሐዙ፡ እት መክተባት እንዴ ጌሰው፡ ሸበካት እንተርኔት ወመክተባት ዲጂታል እቱ ዔማት መርጀዕ ጋብአት እሎም ክም ህሌት እት ለአፍህም፡ ምኒነ እግል ዐቦተ ለትሐዝዩ ጋራት ህዩ፡ ዐገብ፡ ረአይ ወብዕድ ብዙሕ ሰበት ቱ፡ ጋ’መተ እግል ነአትምም ወጭዊተ ነአርቴዕ አዜመ ሰእዮበ እትነ ምሽተርከት እሊ መሕበር-ጎማት ክም ሀለ ወደሐ።

መስኡል ቅስም ፕረስ አሰይድ ሰለሙን በርሄ እተ ቀደመየ ከሊመት ህዩ፡ “ዔማት አክባር ሕርርት ደውለት ኤረትርየ፡ እት ወክድ ንዳል ለአንበተ፡ ምን ቀዳሙ ዐዳለት እጅትማዕየት እት ልተበዕ ሸፍር ለዔረ እት ገብእ፡ ሀደፍ ውዛረት እዕላም ዲቡ እንዴ አተንከበ፡ አብካት መሳዋቱ፡ ድቅብት ውሕደት ወጠን ለቡ፡ ሸዐብ ጥዉር ወመስከቡበት ሰያሰቱ ለመልክ፡ ዐዳለት እቅትሳድ ወእጅትማዕየት ለትመደደት እቱ መጅተመዕ ዲብ ብንየት ተረት ዛይደት ለቡ፡ ጥዉር፡ እሙን፡ ሕር ወመስኡልየት ዐማር

እሰይደ ከልሹም መሐመድ

ለክሪት እቱ ወሳእል እዕላም አንሸኦት ቱ” እት ልብል፡ ምስል ራድዮ ክርን ገቢል ፈሬዕ ትግሬ ሕቅፍት እት እንተ እብ ሰማን ሰፍሐት ለአስተብዴት ኤረትርየ ሐዳስ፡ ዮመቴ ሰፍሓተ እት 12 እንዴ ትወቀለ፡ ሕዳን አዳም ምንመ በ፡ እብ መዕጸም አንፋረ እምበል አትካራም ዝያድ 530 ጥብዐት እትሊ ዐሰር ሰነት እንዴ ጠብዐት፡ እት ወሰቀት ታሪክ ወአበርካት ዝሕረት አምር ክቱብ ትግራይት ሐዞት ዐባይ እግዲት ክም ህሌት ሸርሐ። ክም ኩሉ ቀደሚህ ለአንበተ ዝሕሮታት ራድዮ፡ ተለፍዝዮን ወጀራይድ እብ ሸበካት ሐብሬ፡ እት ኩሉ አርካን እዲነ ትበጼሕ ክም ህሌት እሊ ህዩ መትመዳደ ወመትቀረአ ለልአሰሐብብ ወጠውር ክም ቱ አከደ። “እተ ሐልፈ ሄራር ዐሰር ሰነት ለትረከበ ተጃርብ ሰኒ እቱ እንዴ ተረድከ፡ ለዐለ ነዋቅስ እንዴ ሸ’ነከ እት ዐቦት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለሰዴ አፍካር እግል ተአተንክሮ ዲበ ሰእየቼ ተ” ቤለ።

መወዘዓይ ጀራይድ ወመጀላት ኤረትርየ አሰይድ ዳንኤል ዑቕቤ እብ ጀሀቱ፡ “ተውዜዕ ጀሪደት ጀሃት ብዝሓት ለሽምል ሰበት ቱ፡ መወዝዐትመ መትከብተት ወቤልሰት ለሐዙ። እት ጀሪደት ኤረትርየ ሐዳስ ለእንርእየ ሰበር ተውዜዕ ህዩ፡ ለእግል ትብጽሑ ወጅበ ሸዐበ ምነ አግቡይ መካይን ወመዋሰላት በረ ላቱ ብሩር እቱ ሳክን ምን ገብአ ሌጣ ቱ ድኢኮን፡ ጠለብ እንዴ ሰአነት ወጽበጠ እንዴ ሐወነ ኢኮን። ጽበጠ ለትደቀባ ቱመ እግል ኢብል እቀድር” እት ልብል፡ ምስል ናይ ሕኩመት ወኢሕኩመት መካትብ ክም ውዛራት ተዕሊም ወድፈዕ፡ ክምሰልሁመ መሓብር ሸባብ ወአንሳት እት ልትዓወኖ ዲብ ዘባይነ ለአትባጽሕወ ዱልያም ክም ቶም ወደሐ።

ሐቆ እሊ ኩሎም ሙሽተርከት እት መጃሚዕ እንዴ ትካፈለው፡ ናይ ክልኤ ሳዐት ንቃሽ ክም ወደው፡ ምን ገጽ ምሴ ክል መጅሙዐት ለሐየበቱ እት ጀሪደት እግል ልትዋሰክ ወልንቀስ ለቡ ጋራት ልግበእ ወንቃጥ እግለ ሓድራም ቀደመቱ። እትሊ

እሰይድ መ/እድሪስ መሐመድ

ለኢወድሐ ጋራት እብ ሰኣል ወአረእ ተውዴሕ እት ልትሀየብ እቱ፡ መጃሚዕ ምስለ መሽተርከት ሸሙይ ናቀሸየ ዲቡ።

እት ደንጎበ አክል-ሕድ ሳዐት 4፡00 አልዐስር ወዚር እዕላም አሰይድ የማኔ ገብረመስቀል፡ እግለ ናይ ሐቴ ምዕል መሕበር ጎማት፡ ዓደት ደብአ ወደ እሉ። ወዚር የማኔ እተ ቀደመየ ከሊመቱ፡ “ምሽተርከት ወዕለ ለትሀዩቡ አፍካር፡ መዋልያይ አስክ ዐቦት ኩሉ ዔማት አክባርነ ሰበት ቱ፡ ምንለ ታጅር አፍካርኩም ሕኑካምነ እግል ተሀሉ ሰእየቼ ተ” ቤለ።

(ከሊመት ወዚር የማኔ እት ገጽ 2 ህሌት እኩም)

ኤረትርየ እት ሰር ማራቶን ሊዝበን ሰነት 2018 ይሐምቀት

እት ዮም 11 ማርስ ለገብእ ጅግረ ሰር ማራቶን EDP Lisbon Half Marthon ምን ኤረትርየ አትሌት ዮውሀንስ ገብሬገርጊስ 2ይ ክም ፈግረ መሕበር አትሌቲክስ ዐለም እተ አፍገረየ ሐብሬ አፍሀመ። እተ ጅግረ ሹሩክ ለዐለ መልክ ሰር መራቶን ዐለም ላቱ አትሌት ዘርእሰናይ ታደሴ እግል ልትዐወት እቱ ክም ቀድር ናይ ብዝሓም ሰብ መቅደረት አትሌቲክስ ጌማም ሀዩብ ምንመ ዐለ፡ አትሌት ዘርእሰናይ ታደሴ ላኪን ዕምር አግሀመ እቡ መስለኒ፡ እግል ልትዐወት ኢኮን እተ ናይ ጃእዘት ደረጀት በሀለት እተ ሰልፉያም ለሰለሰመ እግል ልእቴ ኢቀድረ።

ወላዊል ብዞሕ ለዐለ እቱ ድዋር እቱ ለገብእ ጅግረ፡ እት ሰልፍ ለዐለው 12 አትሌታት እግለ ጅግረ እብ ምትሐት 61 ደቂቀት ለአተሙሙ እት ሀለው፡ እተ ጅግረ ለትዐወተ ወድ ኬንየ አትሌት ኤሪክ ኪፕታይኑ እብ ሳዐት ወ5 ካልኢት ልትዐወት እቱ እት ሀለ፡ እት ናይ ለንደን መራቶን እግል ልሻርክ መቅደረት ክምቡ ለትሸረሐ አትሌት ዮውሃንስ እብ 11 ካልኢት እንዴ ትበደረ 2ይ ፈግረ።

እሊ እብ አትሌት ዮውሃንስ ሰጁል ለሀለ ወክድ ለሔስ ወክድ ምነ ቀደም እለ ሱጁሉ ለዐለ እንዴ ትበሀለ ጽቡጥ እግሉ ሀለ።

ብዕድ ወድ ኬንየ ላቱ አትሌት ሞሪስ ሙኔኔ እብ ሳዐት ወ17 ካልኢት 3ይ ፈግር እት ሀለ፡ 4ይት ዐውቴ እሊ ጅግረ እሊ እግል ልሰጅል ስታቱ እት እዴሁ ለበርደ እቱ ዘርእሰናይ ታደሴ ሀዬ እብ ሳዐት ወ29 ካልኢት እንዴ ተአከረ 4ይ ፈግረ ወምን መስረሕ ጀዋእዝ ሬመ። ዘርእሰናይ ናይ ሰር ማራቶን መልክ እግል ልግበእ ለቀድረ እት ሰነት 2010 እብ 58 ደቂቀት ወ23 ካልኢት ጅግራሁ ሰበት አትመማቱ አስክ እለ ሀዬ እግል እሊ ወክድ እሊ ለልአትሓይስ አትሌት ርኩብ ሰበት ይሀለ እቡ ልትሰሜ ለሀለ።

እትሊ ጅግረ እሊ ሹሩክ ለዐለ አትሌት ሳምኤል ጸጋይ 2፡02፡8 ዘበን እንዴ ሰጀለ 18ይት ደረጀት ጸብጠ።

እግል 28ይት ዶሉ ገብእ ለሀለ ጅግረ ሰር መራቶን ሊዝበን እብ መሕበር አትሌቲክስ ዐለም ናይ ደሀብ ደረጀት ለቡ ጅግራ ቱ።

ናትናኤት ብርሃኔ ለሔስ መተልህያይ ፈሪቅ ዳይመንሽ ዳተ

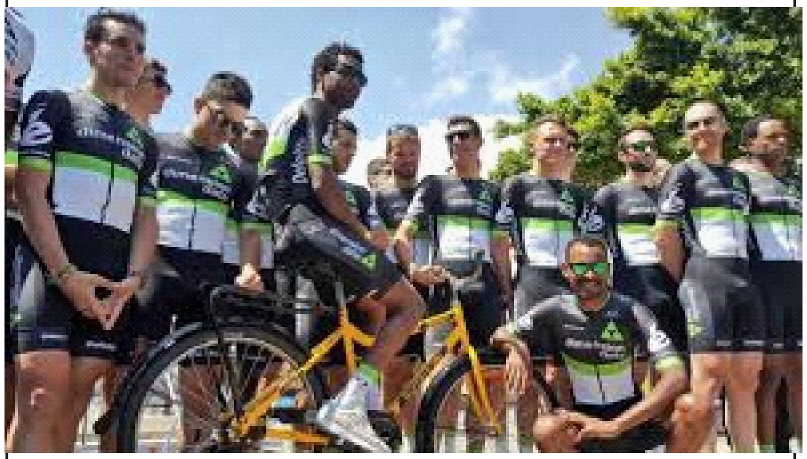

ምነ እት ጅግረ ባሪስ-ኒስ ለሻረከው አንፋር ፈሪቅ ዳይመንሽ ዳተ ለሔሰት ፍገሪት ለአምጸ ነፈረለ ፈሪቅ ወሕሩይ ጅግረ ዐጀላት አፍሪቅ ላቱ ናትንኤል ብርሃኔ እት ክልኤ መርሐለት ፍገሪት ሰኔት ሰጁል ዐለ። ለሔሰት ላኪን እተ እት ናይ ደንጎበ መርሐለትለ ጅግረ ለአርአየ መቅደረት ወለ ረክበየ 34ይ ደረጀት ዐለት። ናትናኤል እለ ደረጀት እለ እግል ልርኩብ ምነ አወላይ ለፈግረ ኮፌ ማርክ እብ 37 ደቂቀት ወ50 ካልኢት ምን ተአከራቱ።

እብ ደረጀት ፍረቅ እተ ገብአ ጅግረ ፈሪቅ አልበሐሬን ምርያድ 1ይ ፈግር እት ሀለ ፈሪቅ አስታና 2ይ ወሳልሳይ ፈሪቅ ዳይመንሽን ዳተ እግል አፍሪቀ እንዴ ወከለ ለትጃገረ ፈሪቅ ፈግረ።

ፍሕስ መቅደረት ገሮብ ሕካም ኩረት እግር ገብእ

ለጅነት ተሕኪም ፌደሬሽን ኩረት እግር ኤረትርየ ፍሑሳት መቅደረት ገሮብ ሕካም ኩረት እግር አቃሊም ለታይን ወራታት እት ስታድዮም አስመረ አትጋየሰ።

እሊ እት ሰነብት ለገብአ መርመረ ፈተሾት መቅደረት ገሮብ፡ ምን 5 ለአቃሊም ለመጸው 50 ሕካም ወሴድዮቶም እግሎም ለገብአ እት ገብእ፡ ምን አቅሊም ግብለት በሐር ቀየሕ እግል ልሕደሮ ሰአየት ጋብአት እቶም ለዐለት ሕካም ወሴድየቶም እብ ሰበብ ቴክኒን እግል ልሕደሮ ክም ኢቀድረው ተአመረ።

እብሊ ምነ ሻረከው 50 ሕካም ወሴድየት ሕካም ኩረት እግር ለበዝሐው እግለ መርመረ እብ ዐውቴ ለአተሙሙ እት ሀለው፡ ክልኦት ሐከም ወክልኦት ሴድየት ሐከም ሌጠ እግል ልሕለፎ እቱ ኢቀድረው።

ኢንተርናሽናል ሕካም ወሴድየቶም እትለ ዕለት እለ መርመረ እግል ሊደው በርናምጅ ጽቡጥ እግሎም ምንመ ዐለ፡ ለበዝሐው እድንያይ ጅግራታት እግል ልሕከሞ እበ መጽአቶም ዐዙማት እግል ሰፈር ሰበት ትዳለው፡ ምስለ እብ ገበይ ሐኪም እጃዘት ሀዩባም ለዐለው እንዴ ጀምዐከ እግል ዮም 25 ማርስ ለታርፎም ሀለ መርመረ እግል ሊደው በርናምጅ ጽቡጥ እግሎም ክም ሀለ ትአመረ።

መጥመጦር እሊ፡ ለጅነት ተሐኪም ፌደሬሽን ኩረት እግር ኤረትርየ፡ እግል ክሎም እሊ መርመረ እሊ ለወደው ሕካም ለአሻረከ እጅትመዕ እንዴ ወደ ዕሙማይ መምሬሕ ሸቅል ለጅነት ተሕኪም ሀበዮም።

እት አቃሊም ለልትረከቦ ሕካም እሊ መምሬሕ እሊ እግል መንፈዐቶም ክምቱ እንዴ ኣመረው እግል ልተለዉ ክምቱ እንዴ ወደሐው፡ እት ገሌ አቃሊም ለልትርኤ ምን ኣዳብ ወቀውኒን ርያደት በረ ላቱ ዛባጥ ሕካም ወዕየር እት ሕካም እብ ትሉሉይ ሳድፍ ለሀለ አከይ ለመድ ሰበት ገብአ፡ እብ ሰበብ እሊ ሀዬ እት ገሌ ሕካም አስክ እት ገሮብም ነቃስ ለሰበብ አሕዳስ እት እንቱ ሰጁል ሰበት ሀለ፡ ክእኒ ጠባይዕ ለቡ መተልህያይ ለሰይሕ ምስዳራት እግል ልትነሰእ እቱ ትላከው።

ሮናልዶ ምስል ፈሪቁ እግል ልጽነሕ ቱ ትበሀለ

እብ ሰበብ ሕዲነ ማሀየቱ ክምሰልሁመ እብ ትሉሉይ ገብእ እቱ ለዐለ ሽክዋት ኢደፍዕ ደራይብ ምን ፈሪቅ ርያል ማድሪድ እግል ልፍገር ክምቱ ልትሐበር ለዐለ ሮናልዶ ምስለ ፈሪቁ አስክ ሰነት 2021 ለተአጸንሑ መፋሀመት እግል ልፈርም ክምቱ ልትሸረሕ ሀለ።

እተ ሐልፈ አውካድ መቅደረት ትልህያሁ ሕውንት ለዐለት ሕሩይ መተልህያይ ዐለም ላቱ ሮናልዶ፡ እብ ትሉሉይ እብ ፈሪቁ ገብእ እግሉ

ለዐለ ቀ ል

ወሰኮት ማሀየት እግል ልትመም እግሉ ቃደር ሰበት ይዐለ መቅደረቱ ለሐወነት ወሰአየት ባትክ ለዐለ።

አዜ ላኪን መቅደረቱ እንዴ አተረደ እግል ፈሪቁ ወርሑ አግዋል እት ሰጅል፡ እብሊ ሀዬ ፈሪቁ ምን ግረ እንዴ ዐረ፡ እተ ሳልፉያም ለሰለሰ እግል ለአምጽኡ ቃድር ሰበት ሀለ፡ ወእትሊ አያም ቅሩብ ለወደየን 12 ትልህየ 17 ጎል እግል ልኣቴ ሰበት ቀድረ፡ መስኡል ፈሪቅ ርያል-ማድሪድ ፍሎሬንቲኖ ፔሬዝ ጠለብ ሮናልዶ እግል ለአትምሞ ዱሉያም ክም ሀለው እንዴ አትአመረ፡ እተ ቀደም እለ ነስአ ለዐለ ማሀየት ሰነቱ፡ 28 ሚልዮን ዶላር ለትበጽሕ 7 ሚልዮን እግል ልወስኮ እግሉ ክምቱ ሕቡር ሀለ።

ማሀየት ሮናልዶ ምተሐት መጃግረቱ ላቶም ሚሲ ወኔይማር ጋብአት ሰበት ዐለት ቱ፡ ክል ዶል ጠርዕ እበ ለጸንሐ።

እለ መፋሀመት እለ እግል መደርብለ ፈሪቅ ላቱ ዚኔዲን ዚዳንመ ምነ ሀለ እተ ዘንገት እግል ትባልሑ ወሀልዮቱ እተ ፈሪቅ እግል ለአክድ ለትሰድዩ ትመስል።

እተ ሐልፈ ወክድ ዚነዲን ዚዳን ሮናልዶ ምን ብዕደት ፕላኔት ለመጸ መተልህያይቱ፡ ሀቱ ከፎ ክም ልተልሄ ወመቅደረቱ ክም ጠውር ለአምር ብሀሉ ዐለ።

እሊ ክእነ እት ሀለ ምን በርሰ እብ ቀያሰ ዐውል መተልህየት እዲነ ለሰብረ ማል እቡ እት ፈሪቅ ፒ.ኤስ.ጂ ለትዘበ ኔይማር እት ፈሪቅ ሰካበት ሰበት ሰአነ ቀደም እት ካስ ዐለም ሩስየ ሰነት 2018 ልትዐዴ፡ እት ፈሪቅ ርያል ማድሪድ እግል ልትዐዴ ለሐዜ ክም ሀለ ወአቡሁ እግል ልትወሰጥ እግሉ ክም ጠልበ ትሸረሐ።

አርሰን ዌንገር አስክ እለ ኢቀሰ

ሙስተፈ ፡አቡምያን ወሚክታርያን እበ ሰጀለዉ አግዋል ፈሪቅ አርሰናል 3 እብ 0 እግል ፈሪቅ ዋት ፎርድ ምንመ ቀልበ፡ ወእበ ፍገሪት እት ፕሪመርሊግ እንግሊዝ ሳድፉ ለዐለ ቅልብ ምኑ እግል ለአተንፍስ ምንመ ቀድረ፡ አስክ እለ ለእት ፍንጌ መሰጅዐትለ ፈሪቅ ወመደርቢኑ ለሀለ ክላፍ እግል ልስከብ ኢቀድረ።

ፈሪቅ አርሰናል እብለን ለሐልፈተነ ሰንበት ዐባይ ለከስበየን

ሰለስ ንቅጠት እንዴ ትሰደ ጀምዕ ንቃጡ እት 48 ንቅጠት ምንመ ወቀለዩ ምነ ዐለ እተ ደረጀት ኩስኩስ እግል ሊበል ኢቀድረ። እብሊ ሀዬ መሰጅዒኑ “አርሰን ዌንገር ምን አርሰናል ፍገር ሹክረን እግለ ከደምካሁ ሰኖታት” እት ልብሎ ሰካብ ካልኣሙ ሰበት ሀለው፡ መደርብለ ፈሪቅ አወላይ ስታቱ ፈሪቁ ምን ገበይ በደ እት ገበይ ዐውቴ እንዴ አመርበ ለእት ረአሱ እብ መሰጅዒንለ ፈሪቅ ተዐሰሰ ለሀሌት ጊመት በደ እግል ልገልጽጽ ስቱት ክም ሀለ እተ ግራለ ጅግረ ለወደዩ ሸሬሕ ሰሕፌ ሕቡር ሀለ ዌንገር።

ብዞሕ መናብር ስታድዩም ኢማሬትስ እብ ብራቁ ለትረአ እተ ጅግረ አርሰናል ድድ ዋትፎርድ ፒተር ቼክ ናይ አርሰናል ማልየት እንዴ ለብሰ ለትረአ እተ ወናይ ሰልፍ ሪጎሌ ለአድሐነ እተ ትልህየ እንዴ ገብአት ሰጅልት ሀሌት።

አርሰን ዌንገር ዮም ዓመት ናይ ደንጎበ ሰነቱ ምስል አርሰናል ለጸንሕ እተ ሰነት እግል ትግበእ ክም ትቀድር ብዝሓም ሰብ መቅደረት ርያደት ለሀበዉ ጌማም ሀለ፡ እግልሚ ፈሪቅ አርሰናል ሰኒ ልሄርር እንዴ ጸንሐ እትሊ ናይ ደነግብ ጅግራታት ረአሱ ተሐት ደንን ሰበት ህላቱ።

ሻዐብ ወለመዱ

ሻዐብ ኣይማረ፡ እት ምግብ ኣድብር ኣንዴዝ ለልትረከብ ኣቅሊም ኣልቲብላኖ ነብር። ጅንሱ ምን ህኑድ ቀይሒት ላቱ ሻዐብ ኣይማረ፡ ሐድ ሚልዮን ክም ገብእ ልትዋገም። እሊ ሻዐብ እሊ እት ምግብ ድወል ግብለት ኣሜርከ ዓዳቱ ወለመዱ እንዴ ኢለኣበዴ ነብር ሀለ።

እሊ ሻዐብ ብዞሕ ለለኣትፈክር ለመድ ምንማቡ ምን ክሉ ለተኣትፈክር ላኪን፡ ምሴት ኣተላተ ወርቦዕ ምን ጅኑን ሰበት ፈርሀ ላሊ እብ ግዲደ ኢሰክብ ምን ገብኣቱ። እትለን ክልኤ ኣምዕል ጅኑን ምስል ውድቀት ጸሓይ ክም ልትሐረኮ ሰበት ለኣምኖ ቱ። እብሊ ህዬ እት ሰክቦ ለጅኑን እግል ኢልምጽዎም ሰበት ፈርሀ እትለን ክልኤ ኣምዕል እብ ጅኑን እግል ኢልትነስኡ ሰበት ፈርሀ ቀመት ኢነስኡ።

ለጅኑን እግል ጣረዞት እንዴ ቤለው ህዬ፡ ለለኣፈርሀ ልባስ፡ ናይ ገጽ ማስኬራት ወላሊ እብ ሪመ ሰጀይር ወከምረት እት ሰቱ ለለኣፈርሀ ሕላይ እት ለሐሉ ልትመየው።

ሻዐብ ኣይመረ፡ ተናን ሰጃር እግል ጅኑን ክም ጣርዝ ሰበት ለኣምኖ ክሎም ሰጃይር እምበል ኣሰፍ ሰቱ። ለምሴት እለ ልዳሌ ድራር ህዬ ለኢበልዕዉ። ሕበዝ ገብእ እት ሀለ፡ እግል ሕራብለ ጅኑን ልዳሌ።

ቡንዱ ለትትበሀል ቀቢለት፡ እት ህንድ፡ ኣቅሊም ኦሪሰየ ለትነብር ቀቢለት ተ። እትለ ቀቢለት እለ ህዬ ክሉ ኣምዕላይ ወራታት እብ ኣንሳይ ልትጋየስ። ውላድ ተብዕን ህዬ ኣምዕል እብ ግዲደ እት ከደን እት ልትፋግየ ልውዕሎ ወእት ለዐይሮር ገርወ እንዴ ቀትለው ለዐይሮር። እትለ ቀቢለት እለ ሞት ዓድየት ክብትት ኢኮን ፡ ለክም ናይ ሐበን ሞት ልርእወ ህዬ ዲብ ሐርብ ወበኣስ ዶል መይቶቱ።

ባበው ለትትበሀል ቀቢለት ህዬ እት ግብለት ኣውስትራልየ ለትነብር ቀቢለት ተ። እትለ ቀቢለት ፍንቲት ሓጀት ሀሌት ምንገብእ ፡ ህዳይቱ። ህዳይ ኣክል ሐድ ክም ዝቤ ቱ። ሰበት እሊ ህዬ ኣዩ ነሬር ወለቱ እግል ለኣትሀዴ ዶል ልብል እሙር ሰመይ ሰበት ኣለቡ ክም ምራዱ ሰምየ፡ ሐቆ ዋፈቀው ሰርለ ዐውል እብ ግሩሽ ኣቡሀ ልትከበቱ እት ሀለ፡ ለሰር ህዬ እብ ዐፍሽ ወሰርን ገብእ በሀለትቱ። ሐቆ ማል ትካለሰ ዓደት ህዳይ ኣለቡ መርዓዊ እሲቱ ነሰእ ወለ ህዳይ ተምም።

እት ድባዕ ኣማዞን ለነብር ቀባይል ተሳዴ፡ 'ሒዋን መሳኒት ኣዳምቶም' ምን ልብል ኣፍካር ለገብእ ሒዋን ኢልትነወዉ። ምን ጅንስ ሰገ ህዬ ናይ ዓሰ ሌጠ በልዖ። ለሰበብ ህዬ ዐሰ መሰኒ ኣዳም ኢኮን ሰበት ልብሎቱ።

እብ ዓጭሞታት ሰሰያት እት ማደጋስካር ሰነት- ሰነት ለገብእ ዓዳትቱ። ክሎም ኔብረተ ደዋይሕ ዓጭሞታት ለሞተው ኣዳሞም እንዴ ሐንፈለው፡ እብ ዓጭሞታት ክበሮ ሐምሕም ዘብጦ ወሰሰየ በሀለትቱ። እለ ኣምዕል እለ ህዬ ለማይቶታም እብ መንፈስ ምስል ኣቃርቦም ክም ልትሃጀኮ ወልትራክቦ ሰበት ለኣምኖ ምስለ ዓጭሞታት ልትመወና ወልትሃጀኮ።

እት ግብለት ኮርየ ዐምሳት እት ቤት እመ ትወልድ ወእግል ሐድ 21 ዮም ምንቤት እመ ኢትፈግር። እግል ልዕዶደ ለመጽኦ ዔደት ህዬ "እሰኪሃን" ለልትበሀል ምን ሩዝ ወፋሱልየት ለትትሸቀ ጪፍት ትትቀደም እግሎም። እት ቦሊብየ ላኪን ዐመሲ ቀደም ወሊደን መራዐየት ሐቆ ረክበየ መይት ላልብል ለመድ ሰበት ቦም፡ ኣሰክ ኣምዕል ወሊደ ምን ተዐብ ኢለዓርፈ። ወቅት ወሊደን ዶል ተምም ህዬ እት ዐደን እንዴ ጌሰየ ወልደ። ለልትወለድ ጅኒ ህዬ ክም ዐበ መትሃግየይ ወሀሉፍ እግል ኢልገበእ እንዴ ትበሀለ እትቡ በደል እብ ሰኪን ብቅዕት እብ ሰበብር ድዋን ቀሩጪ።

እት ቱርኪ መርዓዊ እት ዓደት ህዳዩ እብ ዐድ ወለት እብ ጬወት ሐስመት ሊጋብእ ፍጃን ቀድሙ እግሉ፡ ለመርዓዊ ዓቅል ወሳብር ክምቱ እግል ለኣርኤ ህዬ እብ ተበሰም እግል ልገርደዐ ዓዳቶም ወለመዶም ቀሰቡ። መስርዩንመ እብ እንክሮም ፍጃን ናቅስ ስተየት ሰሀ ሰበት ኢልብሎም፡ ዐድ ሕዳን ሞላድወኪር እግል ልሕዘው እት ዐድ ወለት ዶል ገይሶ ለእግል ልተምነው ሀለው ወለት ቡን ተኣፈልሐ እግሎም ወእብ ብጣሪ ድንን እንዴ ትቤ ተኣስተዮምቱ። ለፊጃዥን ለክፉል ትፈናጪለ ምን ምንገብእ፡ ላበት ሰበት ኢትትበሀል እብ መደጋግ ትማዋዮም።

ምን ዳየሪ

ሚ ኢበለኪ?

ትንፋስዬ ኢበልኪ ለእግሉ ኣተንፍስ
መቤቼ ኢበልኪ ለእተ ኣረቅቅ ወሓፍስ
ንሳልዬ ኢበል ለእቡ ሐብር ወእወስፍ
ኣው ቃራቼ ኢበለኪ ለእግሉ እበርብር ወዐጽፍ
ትንክርመ ተኣስትሀለኪ ለከሪም ወሐጋይ ኢነጽፍ።

እንቲ ዔማት ሐጠርዬ ክሉ ተኣስትሀሊ
ክሉ እት ወዲ ሐቴ ኢወዴኮ ትብሊ
ፈክ ተሀይቢ እንዴ ኢኮን ፈክ ኢትጸበሪ
እግል ሀለዮት ብዕዳም ትትበሪ እንቲ እንዴ ትብሊ
ሚ ኢበለኪ እንቲ ሚተኣስትሀሊ።

ሕርመት ኢበለኪ ለረሐመት ቅዝር
መከሀላት ኢበለኪ እንቲ ደብር ሰብር
መሰኣየት ኢበለኪ ሰኣየት ለዲመ ኢተዐብር
ኣው ቀል ኢበለኪ ለንሳል ኢትባድል
ኣው ጼውረይት ኢበለኪ እሊ ጣፍሕ ምድር
ዐለምመ ምን እብለኪ ምንዲ ኢትንእሽ ዲብኪ እኪ ተኣስትሀለ
እም እግል ኢበለኪቱ እምት ለእሊ ክሉ ትጸውር
ኣይወ ሰምኪ እምት ለመሳጢር ዐለም ትሰትር
እብ ኣማን እም እንቲ ለእግል ሐያት ብዕዳም ሐያተ ትፈንጥር!

Mo ዓ

እብ ሰደፍ ቱ ገብእ?

እት ሰነት 198፡ ዊልያም ሂል ለልትበሀል ወድ ኣምሪካ ላቱ ሐኪም ኣጀኒት ሸቅሉ እንዴ ኣትመመ ኣሰክ ቤቱ እግል ልዓር እት ልትባገስ፡ ሓድስ ዐረብየት ለሳደፈዩ ጅናሀም ለጻብጣም ዋልዴን መጸዉ፡ ዊልያም ሳቦት ዔሪቱ ታመት ምንመ ዐለት፡ ለጅኒ እንዴ ኢሰዴ እግል ሊጊስ ደሚሩ ኢተለዩ። እብሊ ሰበብ እሊ ኣርወሐትለ ጅኒ እግል ለኣንግፍ ለዐል ወተሐት ቤለ። እብሊ ህዬ እግል ውጻዕ ለዐለ ወድ ክልኤ ሰነት ጅኔታይ ሳያታት ብዞሕ ለነስኣት ዕውትት ዐመልየት ወደ እግሉ። ሐለተ ጅኒ ምን ቀሩብ እግል ልታብዕ እንዴ ቤለ ህዬ እት ዕያደት ትመየ ወለጅኒ ክም ትሸበሀ ምስል ዋልዴንለ ጅኒ እብ ሐምዱ እንዴ ትፈጊተ ኣሰክ ቤቱ ትበገሰ። እምለ ጅኒ ህዬ እብ ውዳይለ ዶክቶር ርይሕት እት እንቲ 'ወልዬ ክም ዐቡ እብሊ ለወዴካሁ እግሉ እንሳንየት ለለኣርኤ ፈክ ክም ደሐነ እግል እዳግም እግሉቱ' ቲሉ።

እት 2011 ሐቆ 30 ሰነት፡ ዶ/ር ዊልያም እብ መኪነቱ ምስል ዕጨት ሰበት ትዳገሸ፡ ህቱ እት ቀበተ እት ቀፋል እት እንቱ ለዐረብየ እግል ትንደድ ኣንበተት። እብ ገበይ ለሐልፍ ለዐለ ሻብ ላኪን ክምሰለ ብዕዳም እግል ለኣትቀብል ደሐዘ። እብሊ ህዬ እግል ርሑ እንዴ ኢልብል እት ለትነድድ ዐለት ዐረብየት እንዴ ኣተ እግል ዶ/ር ዊልያም ፈዋሪዩ ወዕያደት ኣብጸሐዩ። እት ዕያደት እብ ገብኣት እግሉ መራዐየት ህዬ ትሸበሀ ወዔዳዩ ፈረገ። ዶ/ር ዊልያም እግል ሻብ ክም ሐመደዩ፡ ለሻብ "በደል እግልዬ ተሐምድ ለቀደም 30 ሰነት ኣርወሐቼ ለኣድሐነ ዶ/ር ዊልያም ሂል ሐምድ፡ እግልሚ እት ወቅት ለሀይ እንዴ ተሐሰረ ምን ኢለዓልጀኒ ዮም እትለ እዲነ ወይሀሊኮ ወእግልካመ ወይሰዴክካ" ቤለዩ። ዐጀብ! ለቀደም 30 ሰነት እብ ዶ/ር ዊልያም ርሑ ለረክበ ዮም ኣርወሐት ዶ/ር ዊልያም ኣድሐነ። ዱሪ ደዋሪቶተ እግል ክእኒታት ብህለት ትገብእ!

ፍንቲት ሰወር ርከብ